

ČEŠI PRO PŘÍRODU

Masarykova univerzita připravila první rozsáhlou studii týkající se postojů Čechů k přírodě a životnímu prostředí. Přírodu milujeme a její ochrana je pro nás důležitá. **STR. 16**

MILIARDY PROTI SUCHU

Ministerstvo schválilo dotace více než čtyřem stovkám projektů. Největší částku si rozdělí obce, které je použijí na stavbu či modernizaci úpraven vody, přivaděče či rozvody kvalitní pitné vody. **STR. 2**

NORSKÉ FONDY

Realizace vědecko-výzkumných projektů na ochranu ekosystémů či příprava měst na klimatické změny. Na tyto a další projekty poputují peníze z Norských fondů. **STR. 6**

PERLORODKA ŘÍČNÍ

Perlorodka říční je řazena mezi nejohroženější evropské druhy. Teplá Vltava by se mohla v budoucnosti stát místem, kde se perlorodkám bude dařit. **STR. 12**

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

skončily prázdniny a začala škola. Z letní dovolené se vrátili i náš časopis, moc se mu tam nelíbilo, protože bylo horko a kousali komáři. Ale už je zpátky u vás čtenářů a je plný novinek.

Můžete se v něm dočíst, co si my Češi myslíme o přírodě a její ochraně. Je to vlastně optimistické čtení, nikdo přírodě

nic nevyčítá a obecně ji máme rádi. Dokonce nás v médiích zajímá více než bulvár či politika. Možná se jednoho dne stane, že noviny s řepkou budou prodávány stejně jako s řepkou. Více o výzkumu si přečtete uvnitř, například je zajímavé, že mnozí z nás se do ochrany přírody zapojují, jen když se to vyplatí ekonomicky.

I proto, že ochrana přírody není zrovna okamžitě výnosná, existují dotace. Hned v několika článcích se dozvíte, do kterých sfér ochrany přírody přitekly miliony z národních zdrojů nebo Evropské unie. Je to široké spektrum, od vodovodů přes likvidaci odpadů až po vzdělávání dětí.

Samozřejmě píšeme také o oblastech, ve kterých jsou peníze připraveny třeba právě pro váš projekt. Příkladem mohou být ekoinovace, tedy vychytávky a chytrá řešení, která pomohou s ochranou přírody. Třeba někdo přijde s obřím robotem poháněným sluncem, který bude čistit řeky, jejich koryta přibližovat přírodě a ještě u toho bude ekologicky likvidovat odpady. Ale určitě se objeví mnohem realističtější a přínosnější projekty.

Určitě mohou doporučit seznámení s Norskými fondy. Norsko je sympatická země s čistou přírodou, ve které je pro nás trochu draho, ale i díky tomu může podporovat ochranu přírody v jiných státech. U nás norské peníze pomohou s biodiverzitou, čistší vodou a ovzduším.

A jako vždy na vás čeká porce projektů, informací ze zahraničí i světa technologií, reportáž a mnoho dalšího.

Přeji příjemné čtení.

JAN RÖDLING
šéfredaktor

DALŠÍCH TĚMĚŘ 5 MILIARD NA 400 PROJEKTŮ Z OPŽP, NEJVÍCE PENĚZ MÍŘÍ NA VODU A BOJ SE SUCHEM

Foto: archiv SFŽP ČR

Obce se mohou pustit do stavby nových vodovodů, sběrných dvorů, třídících linek a pasivních budov, do výsadby zeleně nebo zateplení školek.

Ministerstvo životního prostředí schválilo dotace více než čtyřem stovkám projektů ze sedmnácti výzev Operačního programu Životní prostředí. Mezi žadatelem bylo rozděleno celkem 4,8 miliardy korun. Největší částku, 2 miliardy korun, si rozdělí 51 tuzemských obcí a vodohospodářů na výstavbu a modernizaci úpraven vody, přiváděčů a rozvodných sítí pitné vody včetně souvisejících objektů. V tomto programovém období jde o prakticky poslední evropské peníze, které na tyto projekty z OPŽP půjdou.

„Na kvalitní pitnou vodu má právo každý občan. Nyní, když kvalitu i množství vody v Česku výrazně ovlivňuje pokračující sucho, schválené dotace o to více vnímám jako nezbytnou pomoc pro obce a města, bez které by se do výstavby nových vodovodů nebo posílení vodních zdrojů nemohly vůbec pustit,“ říká ministr životního prostředí Richard Brabec.

Práce na výstavbě nového vodovodu se rozběhnou například ve středočeských obcích Pětihosty a Příčovy či v místních částech obce Chlístovice. Rozšíření stávajícího vodovodu plánují Hranice na Karlovarsku a do výstavby vodovodu se s dotací 25 milionů korun již brzy pustí i Hlušovice v Olomouckém kraji. Finanční podpora nemíří jen na zlepšení distribuce pitné vody, ale také na zvýšení její kvality.

Se svým projektem uspěla Úprava vody Želivka, a. s., která zásobuje pitnou vodou drtivou část Prahy, oblasti Středočeského

kraje a Vysočiny a je tak největší úpravnou vody v České republice. Z operačního programu získá 753 milionů korun na modernizaci stávající technologie, která bude doplněna o koncový stupeň čištění pomocí filtrů s aktivním granulovaným uhlím, což se významně projeví na zvýšení kvality pitné vody.

„Díky nové technologii filtrace přes granulované aktivní uhlí, která pomůže s odstraňováním nežádoucích látek v pitné vodě, bude možné zabezpečit dodávky kvalitní pitné vody pro více než 1 300 000 lidí v České republice. Tato akce tedy pozitivně ovlivní každého osmého občana naší republiky. Jsem moc rád, že se podařilo celou akci připravit až do fáze získání podpory,“ říká předseda představenstva Úpravy vody Želivka Mark Rieder.

365 milionů na zadržení vody v krajině

Výstavba či revitalizace tůň, mokřadů, rybníků, vytváření poldrů – to jsou příklady projektů, které přispějí k přirozenému zadržování vody v krajině. Desítky samospráv na ně dostanou dotace ve výši 365 milionů korun. Nové tůně a mokřady, které také patří mezi klíčová opatření v rámci boje se suchem, vzniknou například v Milovicích, v obci Lipolec v jižních Čechách nebo v Ratišovicích u Znojma. Do obnovy rybníků se pustí v Příbyslavicích v Jihomoravském kraji či v Dřevohosticích u Přerova.

Méně odpadu na skládkách

Snížit objem komunálního odpadu končího na skládkách má 241 nových projektů, kterým rezort MŽP aktuálně přidělil dotace v souhrnné výši přes 1 miliardu korun.

„Největší objem prostředků, tedy více než 200 milionů korun, putuje obcím a městům, aby mohly ušetřit náklady za povinnost zajišťovat třídění odpadů. Navíc vzhledem k tomu, že Češi jsou v třídění ve srovnání s Evropou dlouhodobě přeborníky a ročně vytřídí přes 45 kg, hlásí řada lokalit naprosto nedostačující kapacitu sběrných nádob. Dotace má přispět městům i k navýšení kapacity a počtu svozových míst, třídění odpadu bude tedy dostupnější ještě více domácnostem,“ informuje ministr Brabec.

Další početnou skupinu, která ukrojí z celkového dotačního rozpočtu na 300 milionů korun, tvoří projekty na stavbu a modernizaci sběrných dvorů. Peníze zamíří celkem do 67 lokalit. Nový sběrný dvůr brzy vyrostne například v Krásné Lípě, Cerhenicích nebo Podbořanech. Stranou ale nezůstanou ani provozovatelé bioplynových stanic a zpracovatelé odpadu. Evropské peníze přispějí především na modernizaci a výstavbu provozů.

„Z desítek kvalitních projektů bych rád zmínil především stavbu bioplynové stanice Energetického centra Horní Suchá v Moravskoslezském kraji, který získá 242 milionů korun. Díky dotaci vznikne nová fermentační stanice, která bude sloužit k výrobě biometanu a koncentrovaného hnojiva. Biometan bude následně dodáván do CNG stanic a hnojivo využijí místní zemědělci,“ informuje ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman.

Miliarda na čistší vzduch ve městech

Vedle dopravy a lokálních topenišť jsou dalším významným producentem škodlivých emisí do ovzduší průmyslové podniky. Kromě úspěšných kotlíkových dotací proto rezort životního prostředí nabízí i dotace na náhradu, rekonstrukci nebo pořízení dodatečných zařízení na spalovací a ostatní stacionární zdroje znečišťování. Zájem o ně je tradičně velký.

Deset projektů si mezi sebe aktuálně rozdělí 1 miliardu korun. Zelenou dostaly také nové projekty, které nejlépe splnily hlavní sledované indikátory, zejména snížení množství emisí jemných prachových částic. Dalších více než 150 projektů bylo zařazeno do tzv. zásobníku. „Jde o opravdu kvalitní projekty se zásadním přínosem pro ovzduší ve městech, a proto se budeme snažit najít další peníze, abychom jich mohli podpořit co nejvíce,“ uvádí ministr Richard Brabec.

Nové pasivní budovy, zateplené školy, úřady, sportovní centra

Renovace se v nejbližší době dočkají také budovy obecních úřadů, mateřských a základních škol, sportovní haly i kulturní střediska. Schválené projekty přinesou starostům úsporu prostředků z obecních rozpočtů i nižší spotřebu energie, a tedy i čistší životní prostředí. ●

1,3 miliardy korun z OPŽP pomohou k lepší recyklaci odpadů

Dvě nové dotační výzvy z Operačního programu Životní prostředí vyhlásuje Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí ČR.

Obcím, městům, firmám a dalším zájemcům nabízí celkově 1,3 miliardy korun na projekty zaměřené na odpadové hospodářství, recyklaci a opětovné využití komunálního odpadu. Příjem žádostí v obou výzvách startuje 3. září 2018.

Třídění, recyklace a opětovné využívání výrobků prospívá životnímu prostředí i ekonomice. Evropské peníze pomáhají městům a obcím zlepšit třídění a svoz komunálního odpadu, rozšířit sběrné dvory a pořídit či modernizovat třídící linky a zařízení na energetické zpracování odpadu, například pomocí bioplynových stanic.

„Na tyto projekty máme vyčleněno 800 milionů korun. O odpadové výzvy je vždycky velký zájem, díky našim dotačním obce zásadně usnadňují svým občanům třeba třídění odpadů. Tím, že se zlepšuje kvalita primárního třídění, mohou obce s těmito selektovanými odpady lépe nakládat a získávat výhodnější podmínky pro jejich uplatnění,“ vysvětluje ministr životního prostředí Richard Brabec.

I když Česká republika patří mezi evropskými zeměmi ve třídění obalových materiálů ke špičce, je nutné separované odpady v maximální míře také zhodnotit a využít. „Počítáme proto i s půlmiliardou na projekty zaměřené na materiálové využití odpadů,“ dodává ministr.

Cílem finančních injekcí z rezortu životního prostředí je výrazně omezit množství odpadů končící na skládkách. Z dotace lze spolufinancovat i výrobu paliv z odpadů či technologie na odvodnění a tepelné zpracování čistírenských kalů a nakládání s nebezpečnými odpady, včetně zdravotnických odpadů.

Podle ředitele Státního fondu životního prostředí ČR Petra Valdmana je o dotace na třídění a zpracování odpadu nejen mezi starosty tradičně velký zájem. „Jen v minulé dotační výzvě, která byla otevřena ve druhé polovině loňského roku, přišlo na Státní fond životního prostředí ČR 530 žádostí s požadavkem na 2,67 miliardy korun, což více než dvojnásobně převýšilo částku vyhrazenou z rozpočtu OPŽP.“ ●

Rozšiřujeme nabídku půjček v oblasti energetických úspor

Pokud máte nebo chystáte projekt na energetické úspory budov z Operačního programu Životní prostředí (OPŽP), zbystřete.

Na spolufinancování si můžete výhodně půjčit od Státního fondu životního prostředí ČR, nově za výhodnějších podmínek a na širší škálu výdajů. Aktualizovány byly i ostatní výzvy na zvýhodněné půjčky.

Půjčku od Státního fondu životního prostředí ČR je možné čerpat spolu s dotací OPŽP na energeticky úsporné renovace veřejných budov (výzva č. 3/2016 PU). Zcela nově se ale půjčka vztahuje i na projekty využívající metodu energy performance contracting (EPC). Realizací projektu řešeného metodou EPC se rozumí poskytnutí komplexních služeb v oblasti potřeby energie, a to především efektivním hledáním na straně její úspory.

Tím ale novinky nekončí. Půjčku je nově možné poskytnout i na takzvané věcně způsobilé nadlimitní výdaje projektu, a to do výše rozdílu věcně způsobilých výdajů a limitů pro stanovení dotace, popřípadě

i k pokrytí navýšených věcně způsobilých výdajů projektu po výběrovém řízení na dodavatele. Zároveň se prodloužil termín pro příjem žádostí až do konce roku 2019.

Výhodné půjčky i pro lepší nakládání s odpady

Výhodné půjčky ale nejsou záležitostí jen energetických úspor, čerpat je lze i na výstavbu a modernizaci zařízení na sběr, třídění a úpravu odpadů a zařízení na materiálové využití odpadů. Výzva č. 1/2016 PU je otevřena také pro soukromé žadatele, a to do konce roku 2018 nebo do vyčerpání alokace.

Půjčku si už naopak není možné brát na vodohospodářské projekty typu výstavby vodovodů, úpraven vod, kanalizací, čistíren odpadních vod ad. (výzva č. 2/2016 PU). Z důvodu vyčerpání alokace byl příjem žádostí o půjčku ukončen. ●

► SFŽP ČR UVOLNÍ 1,7 MILIARDY NA KANALIZACE A ČISTÍRNĚ

V létě přitekly z Evropské unie poslední peníze na kanalizace a čistírny odpadních vod určené pro obce a jiné vlastníky vodohospodářské infrastruktury.

Foto: archiv SFŽP ČR

Zájemcům, na které se v poslední výzvě Operačního programu Životní prostředí nedostalo, finančně vypomůže Státní fond životního prostředí ČR. Otevře pro ně speciální dotační výzvu v Národním programu Životní prostředí.

O prakticky poslední peníze na výstavbu čistíren a kanalizací z Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) v tomto programo-

vém období mohli starostové a vodohospodáři žádat na podzim loňského roku v 71. výzvě. Zájem o dotace byl enormní. Na Státní fond životního prostředí ČR dorazilo během tří měsíců rekordních 214 žádostí s požadavkem na 7 miliard korun, což trojnásobně překročilo vymezenou částku.

Přestože některé projekty úspěšně prošly hodnocením, z důvodu velkého zájmu už na ně v OPŽP nezbyly finanční prostředky. „Pod čarou“ tak zůstalo přes 50 žádostí. Ministr životního prostředí Richard Brabec již dřív přislíbil, že obcím, jejichž projekty byly zařazeny do zásobníku, nabídne možnost získat podporu z národních prostředků Státního fondu životního prostředí ČR. Svůj slib nyní plní a od 1. září 2018 se otevře výzva v Národním programu Životní prostředí určená přímo pro tyto úspěšné žadatele. Dotace budou moci obce čerpat za stejných podmínek jako z OPŽP.

Nová výzva, ve které je připraveno 1,7 miliard korun, je určena pouze pro projekty, jež byly podány a splnily podmínky přijatelnosti a věcného hodnocení v rámci 71. výzvy OPŽP a zároveň byly zařazeny do zásobníku projektů. Žádosti o podporu přijímá Státní fond životního prostředí ČR od 1. září do 1. října 2018. ●

► Média a sociální sítě šíří nesmysl.

Soused si z příkazu státu na váš pozemek pro vodu chodit nebude

Ministerstvo životního prostředí důrazně odmítá zcela zkreslené informace v médiích o jakémsi znárodnění studní.

V tuto chvíli ještě nedokončený návrh novely tzv. vodního zákona, který připravuje Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, v žádném případě s podobnými postupy a přístupů nepočítá.

Pracovní znění navrhuje vytvoření komisí v jednotlivých krajích, které mohou vyhlášovat „stav nedostatku vody“ a uplatnit určitá omezení například pro užívání vody, zejména pro zalévání, napouštění bazénů a mytí vozidel, tedy užívání, které nemůže významně ovlivňovat kvalitu života obyvatel. Majitelé soukromých studní mohou být omezení maxi-

málně ve využívání pitné vody pro účely zalévání, napouštění bazénů apod.

Každý bude nicméně povinen poskytnout informace, které mohou mít vliv na zvládnutí nedostatku vody, týkající se např. technické kapacity vodohospodářských zařízení. Vstup vodoprávního orgánu nebo zástupců komise pro sucho na soukromý pozemek je umožněn až po vyhlášení nedostatku vody, a to zejména kvůli kontrole dodržování zmíněných omezujících opatření.

Možnost pokuty se samozřejmě váže na nedodržení nařízených opatření, mezi které určitě nepatří poskytnutí vody ze soukromých zdrojů jiným subjektům. ●

► Zveme vás na veletrh FOR ARCH

Již 29. ročník známého stavebního veletrhu FOR ARCH se blíží. Na veletrhu představí stovky vystavovatelů novinky v oboru stavebnictví a bydlení.

ani letos mezi nimi nebude chybět Státní fond životního prostředí ČR. Na stánku SFŽP ČR v hale 1 se dozvíte aktuální informace o dotacích na úsporné a ekologické bydlení z programu Nová zelená úsporám, který od září nabídne řadu novinek. Zjistíte, jak získat příspěvek na využívání dešťové vody v domácnosti z programu Dešťovka.

Zejména starostové měst a obcí, ale i další zájemci se mohou těšit na novinky z dotační nabídky Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 a Národního programu Životní prostředí.

Přijďte se zeptat na vše, co vás k dotacím zajímá. Seznámíme vás s tím, jak o dotaci úspěšně požádat a jakých chyb se naopak vyvarovat. Poradíme i projektantům či energetickým specialistům. ●

FOR ARCH

18.–22. září 2018, 10:00–18:00
(v sobotu do 17:00)
PVA EXPO Praha, Beranových 667,
Praha 9 – Letňany
Hala č. 1, číslo stánku 1F12

DOPROVODNÝ PROGRAM
Pátek 21. září 2018, 16:30–18:00
„Žijte lépe a levněji s našimi dotacemi“

Vstupní hala 1, Konferenční centrum, sál 2
Poslechněte si, jak velkou dotaci můžete získat z programu Nová zelená úsporám či Dešťovka. Na reálných příkladech vám dokážeme, že to má smysl a že získat podporu není tak obtížné, jak se někdy tvrdí.

Sobota 22. září 2018, 16:00–17:00
„Jak na dotace?“

Vstupní hala 1, Konferenční centrum, sál 1
V rámci přednáškového bloku Centra pasivního domu Jak na pasivní domy? aneb Nebojte se stavět! poradíme, jak využít dotace při stavbě domu. Téma je zaměřeno na pasivní domy, ale principy využijí všichni stavebníci.

► Povinnou revizi kotle na pevná paliva potřebujete až v roce 2019

Více než tři čtvrtě milionu domácností mělo mít dle zákona o ochraně ovzduší do konce letošního roku hotovou další revizi kotle na tuhá paliva. Nově se povinnost další revize posouvá až na rok 2019.

Na základě zkušeností z roku 2016, kdy proběhly první zákonné revize, Ministerstvo životního prostředí novelizovalo zákon o ochraně ovzduší. Novela přináší několik novinek, které lidem ušetří výdaje, a přitom zachovávají přínos revizí pro kvalitu ovzduší. Od 1. září letošního roku stačí mít revizi pouze každé tři roky.

„Povinné revize kotlů zavedl zákon o ochraně ovzduší z roku 2012 s tím, že první prohlídku museli mít provozovatelé kotle na tuhá paliva do konce roku 2016 a pak každé dva roky. My jsme po zkušenostech s první vlnou revizí navrhli změny a ty prosadili ve Sněmovně. Revize jsou nově povinné ne každé dva, ale každé tři roky, což lidem ušetří peníze, ale efekt revizí zůstane zachován. Pokud lidé navíc nebudou mít techniky určené výrobcem svého kotle v dosahu, budou si moci vybrat jiného, revizáka ze svého okolí, aby třeba neplatili nesmyslné částky za dopravu. Díky našim novinkám zaručíme, že lidé budou vědět, s jakou částkou za revizi mají počítat a také že tato cena je férová,“ vysvětluje ministr Richard Brabec.

Odklad pro revize kotlů

Až 850 tisíc domácností mělo mít do konce letošního roku hotovou další revizi kotle na tuhá paliva dle zákona o ochraně ovzduší. První povinnost revize byla zavedena od roku 2016 a pak každé dva roky. Ministerstvo životního prostředí letos novelizovalo zákon o ochraně ovzduší, díky tomu stačí mít od 1. září letošního roku revizi pouze každé tři roky. Znamená to, že povinnost revize se pro všechny posouvá na rok 2019 a pak znovu nastane až v roce 2022.

Chystá se zastropování ceny za revizi i za dopravu

Pro prevenci před přemrštěnými cenami MŽP aktuálně jedná s Ministerstvem financí o možnosti zavedení limitu ceny při revizích kotlů jak za službu, tak za dopravu. Cenová regulace MF by měla zastropovat cenu za službu samotnou i cenu za kilometr jízdy. Cena by tak byla předvídatelná a nepřekročitelná.

Budete mít možnost najít si levnější službu

Ministerstvo životního prostředí připravuje také novou komplexní databázi „revizáků“ v Česku. „Díky ní budou lidé moci pohodlně pomocí formuláře nebo mapového prohlížeče po zadání adresy, umístění kotle, výrobce a typu kotle vyhledávat nejbližšího technika a také

přímo komunikovat s výrobcem a porovnávat nabízené ceny se stropem za tuto službu včetně dopravy,“ doplňuje ředitel odboru ochrany ovzduší MŽP Kurt Dědič. Databázi se MŽP snaží vyvinout tak, aby byla v provozu již v průběhu roku 2019, tedy pro druhou vlnu povinných revizí.

Foto: ©belchonock/Fotky&Foto

Můžete najít náhradníka za chybějící servis

Díky novele budou zákonné výjimky platit nejen pro ty, kteří mají kotel od již neexistujícího výrobce nebo výrobce jim neznámého, ale i pro ty, kteří nemají techniku proškoleného na jejich značku a typ kotle v rozumném dojezdu, a tedy za rozumnou cenu. Pokud budete schopni případné kontrole z ORP doložit, že nemáte jinou volbu, což bude i díky nové databázi MŽP jednoduché, můžete využít odborníka od jiné značky proškoleného na váš typ kotle, který bude v dosažitelné vzdálenosti a levnější. Tím odpadnou i revize, za něž se cena vyšplhala do nesmyslné výše kvůli tomu, že technik musel jezdit z jednoho konce republiky na druhý.

Co jsou revize kotlů

Většina spalovacích zdrojů na tuhá paliva (podle platného zákona o ochraně ovzduší pro každý spalovací zdroj o příkonu 10 až 300 kW) napojených na teplovodní soustavu ústředního vytápění domů, tedy včetně krbových vložek a kamen s výměníkem, měla do konce roku 2016 projít kontrolou technického stavu a provozu. Od 1. ledna 2017 si příslušný městský úřad (ORP) může vyžádat potvrzení o revizi takového kotle. V případě nedodržení povinnosti čeká provozovatele kotle postih až do výše 20 tisíc korun. Nejpозději za tři roky je nutné revizi kotle zopakovat. ●

ECHO

V Mariánských Lázních se dočkají kompostérů

Mariánské Lázně si podaly žádost o dotaci na nákup domácích kompostérů z Operačního programu Životní prostředí. Pokud dotace klapne, budou si obyvatelé moci vyzvednout kompostéry zdarma. Mariánské Lázně zjišťovaly, zda bude o takový způsob likvidování bioodpadu zájem. V anketě město zjistilo, že nádoby by si rado pořídilo několik stovek občanů. Pro velký zájem proto dali zastupitelé žádost zelenou. Zájemci o domácí kompostéry je získají do zápůjčky a po pěti letech by kompostéry přešly do jejich vlastnictví.

Poděbrady staví nový sběrný dvůr

V areálu městských technických služeb vzniká sběrný dvůr. Město Poděbrady získalo na jeho vybudování dotaci z Operačního programu Životní prostředí ve výši 85 % z investované částky. Výstavba je plánována do konce roku 2018 a po následném vybavení technickým zařízením a předání provozovateli se otevření nového sběrného dvora plánuje na začátek příštího roku.

Lesy ČR zahájily nejrozsáhlejší obnovu rašeliniště v Krušných horách

Přirozenou tvorbu rašeliny obnovují Lesy České republiky na 66 hektarech Perninského rašeliniště v Krušných horách při silnici z Perninku do Abertam. Krajina tak opět zadrží vodu a vrátí se i typická vegetace a živočiškové. Projekt za 7,7 milionu korun spolufinancovaný Evropskou unií začal 1. srpna 2018. Téměř 100 hektarů Perninského rašeliniště na konci minulého století silně poškodilo nešetrné frézování, někde až do sedmimetrové hloubky. Skončilo v roce 2000. Poté začal pozemky spravovat podnik Lesy ČR. Ten nyní nejpoškozenější plochu obnovuje. Přes mokřiny nově povede dřevěný povalový chodník, zbuduje se pozorovatelná a molo s informačními tabulemi. Projekt by měl skončit nejpozději v listopadu 2019. V Krušných horách patří tato revitalizace k nejrozsáhlejším. Z 90 procent projekt financuje Evropská unie, konkrétně z Operačního programu Životní prostředí.

NORSKÉ FONDY PODPOŘÍ BIODIVERZITU A KVALITU OVZDUŠÍ V OBCÍCH

Realizace vědecko-výzkumných projektů na ochranu ekosystémů, snižování znečištění vodních toků farmaky či aktivní příprava měst na klimatické změny.

Za těmito i dalšími projekty poputují v následujících letech finanční prostředky z tzv. Norských fondů.

ZÁSTUPCI Státního fondu životního prostředí ČR a Norské environmentální agentury na setkání Výboru pro spolupráci podepsali dokument stanovující základní pravidla pro vedení výboru.

Ministerstvo zahraničních věcí Norska dalo v červenci letošního roku zelenou všem navrhovaným oblastem podpory. Příprava programu s názvem Životní prostředí, ekosystémy a změny klimatu se tak úspěšně blíží ke svému cíli.

Vyjednávání o novém dotačním programu, který bude realizován Státním fondem životního prostředí ČR, pokračují. Na začátku léta byl návrh podoby programu předložen k hodnocení Kanceláři finančních mechanismů v Bruselu a Ministerstvu zahraničních věcí Norska. Všechny navrhované oblasti podpory byly donory bez dalších připomínek přijaty. Realizace programu v tuto chvíli pokračuje vypracováním programové dohody mezi Českou republikou a Norskem. Zároveň byly zahájeny práce na přípravě manuálů pracovních postupů či systému pro příjem žádostí, který by měl v budoucnu nabídnout žadatelům jednodušší způsob administrace. Smlouva o programu by měla být podepsána již v závěru letošního roku. Vyhlášení prvních výzev je pak naplánováno na polovinu roku 2019.

Od ochrany biodiverzity po klima ve městech

Stovky milionů korun budou směřovat do čtyř oblastí, které byly vytipovány během setkání zástupců z řad odborníků uskutečněného na podzim minulého roku. Mezi podporované aktivity tak bude patřit například vytváření adaptačních plánů na změny klimatu v obcích, vybavení laboratoří pro sledování výskytu chemických látek ve vodách, realizace opatření na ochranu ohrožených živočichů či monitoring hlavních zdrojů znečištění ovzduší v regionech. Preferovány přitom budou jedinečné inovativní projekty, jejichž realizace se může stát inspirací pro budoucí dotační programy. Před vyhlášením samotných výzev bude uspořádáno také několik odborných českých i norských workshopů a seminářů. „Hlavním záměrem těchto setkání je seznámit potenciální žadatele a projektové partnery s programem a možnostmi čerpat až 100 procent podpory pro nové projekty. Zároveň chceme

vyvolat diskusi o aktuálních výzvách a praktických problémech, se kterými se Česká republika v rámci podporovaných oblastí potýká,“ říká Ivo Marcin, vedoucí samostatného oddělení pro řízení Norských fondů.

Společně pro zelenou Evropu

Jedním ze základních pilířů Norských fondů je prohlubování dvoustranné spolupráce mezi Českem a Norskem. Specifickým rysem programu je proto také možnost čerpat prostředky pro bilaterální iniciativy mezi českými a norskými partnery. Za tímto účelem byl vytvořen oddělený bilaterální fond, ve kterém je v tuto chvíli pro program „Životní prostředí, ekosystémy a změny klimatu“ připraveno 150 tisíc eur. Bude-li mezi žadateli o bilaterální iniciativy velký zájem, je možné tuto částku v budoucnu navyšovat. V rámci tohoto fondu bude možné financovat například vzdělávací stáže v partner-

NAVRHOVANÉ OBLASTI PODPORY V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014–2021

1. Zlepšování stavu životního prostředí v ekosystémech

- Realizace vědecko-výzkumných projektů v oblasti zlepšování stavu ekosystémů
- Zvyšování biodiverzity ekosystémů mimo zvláště chráněná území pomocí přírodě blízkých opatření
- Realizace opatření navržených v záchranných programech, programech péče a regionálních akčních plánech pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů
- Zvyšování povědomí veřejnosti a budování kapacit

Celková alokace
→ 9,1 mil. eur

2. Snižování negativního vlivu lidské činnosti na kvalitu ovzduší

- Monitoring a identifikace hlavních zdrojů znečištění v regionech
- Tvorba akčních plánů a identifikace klíčových opatření pro zlepšení kvality ovzduší v regionech
- Realizace opatření identifikovaných v akčních plánech
- Monitoring a identifikace místního znečištění zapříčiněného lokálními topeništi
- Zvyšování povědomí veřejnosti a budování kapacit v oblasti správného způsobu vytápění a otázek lokálního znečištění ovzduší a realizace akčních plánů

Celková alokace
→ 6,7 mil. eur

3. Snižování negativního vlivu lidské činnosti na kvalitu vod

- Zajištění infrastruktury a vhodných analytických metod pro identifikaci znečišťujících látek ve vodním prostředí
- Realizace pilotních projektů pro snížení farmaceutického znečištění vodních toků
- Zvyšování povědomí veřejnosti a budování kapacit v oblasti snižování znečišťujících látek ve vodním prostředí

Celková alokace
→ 6,7 mil. eur

4. Změny klimatu, zmírňování jejich vlivu a adaptace na změny klimatu

- Tvorba adaptačních plánů pro změny klimatu na lokální úrovni
- Implementace opatření identifikovaných v rámci adaptačních a mitigačních plánů
- Zvyšování povědomí veřejnosti a budování kapacit v oblasti změn klimatu, zmírňování jejich vlivu a přizpůsobování se těmto změnám

Celková alokace
→ 10 mil. eur

ských organizací v Norsku či mezinárodní setkání odborníků.

Spolupráce na všech úrovních je pro nás klíčová

V červnu proběhlo v Praze první úspěšné zasedání Výboru pro spolupráci, kterého se zúčastnili zástupci Státního fondu životního prostředí ČR, Ministerstva financí ČR, Norské environmentální agentury, Norského velvyslanectví v Praze a Ministerstva životního prostředí ČR. Na setkání byl představen aktuální stav přípravy programu a byly diskutovány podrobnosti o roli a působení Výboru pro spolupráci při implementaci

a výběru projektů. Porady výboru, v jejichž rámci se jeho členové budou mimo jiné vyjadřovat například k výběru bilaterálních projektů, se budou konat dvakrát ročně.

Norské fondy navazují na dvě úspěšná grantová období

Česká republika je příjemcem prostředků z Fondů EHP a Norska již od roku 2004, kdy se stala členem Evropské unie a tím i součástí Evropského hospodářského prostoru (EHP). Cílem těchto finančních mechanismů je snižování ekonomických rozdílů v rámci EHP a posilování spolupráce mezi Českou republikou a donorskými státy. Během dvou uply-

nulých dotačních období bylo na několik stovek úspěšných projektů rozděleno více než 6 miliard korun v oblasti kultury, výzkumu, vzdělávání a dalších. „Norsko je především synonymem pro krásnou přírodu a čisté životní prostředí, není tedy divu, že právě životní prostředí patří v tomto období k oblastem, do kterých proudí nejvíce finančních prostředků. Pro žadatele je pro období 2014–2021 připraveno přibližně 800 milionů korun. Partnerem našeho programu je Norská environmentální agentura. Díky této spolupráci můžeme v rámci implementace programu využívat bohatých norských zkušeností s projekty na ochranu životního prostředí,“ vysvětluje Marcin. Realizace projektů podpořených z Norských fondů bude ukončena do dubna 2024. ●

MILIONY OBCÍM NA NOVÉ, ŠETRNÉ LAMPY. STARTUJÍ DOTACE NA VÝMĚNU VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ

Ministerstvo životního prostředí vyhláší dotační výzvu s cílem snížit tzv. světelné znečištění. V Národním programu Životní prostředí má připraveno 30 milionů korun.

Foto: ©coffeekai/Fotky&Foto

Obce v chráněných krajinných oblastech mohou na rekonstrukci veřejného osvětlení získat až 2 miliony korun.

Z dotace pořídí úspornější a zdravější uliční lampy, díky kterým omezí negativní vliv veřejného osvětlení na přírodu a zdraví lidí a zároveň sníží své výdaje za energie.

Žádosti o dotace přijímá Státní fond životního prostředí ČR od 1. září do 31. října 2018. Obce ležící mimo chráněnou krajinnou oblast a velká města, mezi která se řadí Praha, Brno, Ostrava, Olomouc a Liberec, mohou žádat o stejnou dotaci z Programu EFEKT, který vyhlásilo Ministerstvo průmyslu a obchodu.

„Doposud jsme na snížení nebezpečného světelného smogu v národních parcích vydali 21 milionů korun z Národního programu Životní prostředí a dotace byly vždy brzy rozebrány. Nyní máme nachystáno dalších 30 milionů korun pro obce, které se alespoň částí svého

katastru nacházejí na území chráněných krajinných oblastí a současně nemají více než 100 tisíc obyvatel. Bude-li u obcí zájem, jsme připraveni alokaci ještě navýšit,“ uvádí ministr životního prostředí Richard Brabec s tím, že nová dotační výzva na výměnu veřejného osvětlení se týká celkem 1025 obcí.

Klíčovou podmínkou k získání až 50procentní dotace je dodržení přijatelné míry světelného znečištění. Přednost dostanou ti žadatelé, kteří v celém rekonstruovaném úseku osadí svítidla s teplotou chromatičnosti 2700 kelvinů a menší, tzn. teplejší odstíny s nižší hladinou modré složky spektra, a zároveň zaměří světlo směrem dolů, do dolního poloprostoru. Právě tím se pro lidský organismus i okolní ekosystémy snižuje zdravotní riziko z nesprávného osvětlení kvůli vystavení organismu modré složce světla během noci.

Co konkrétně bude možné z dotace uhradit, upřesňuje ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman: „Podpora se

Klíčovou podmínkou k získání až 50procentní dotace je dodržení přijatelné míry světelného znečištění.

Nové dotační výzvy míří na environmentální výchovu školáků i vzdělávání pedagogů

Zlepšit vztah dětí a veřejnosti k ochraně životního prostředí, prohloubit odbornost pedagogů a podpořit informovanost o přírodním dědictví v chráněných oblastech.

To je cílem dvou nových dotačních výzev určených pro školy, učitele a další vzdělávací instituce v rámci Národního programu Životní prostředí. Státní fond životního prostředí ČR uvolní na obě výzvy celkem 55 milionů korun.

„Nejnovější výzkumy ukázaly, že ačkoliv mají Češi silný vztah k přírodě a zajímají se o životní prostředí, větší osobní zapojení do ochrany přírody pokulhává. Je to právě výchova v raných dětských letech, která formuje postoj dospělého člověka k životnímu prostředí a rozvíjí jeho environmentálně odpovědné chování. Proto věnujeme

environmentální výchově dlouhodobě pozornost,“ říká ministr životního prostředí Richard Brabec.

Miliony na ekologické programy pro školní děti

Právě školáci budou nejvíce profitovat z ekologických výukových programů, na něž přispívá jedna z čerstvě vyhlášených dotačních výzev. Jejimi příjemci jsou organizace působící v oblasti environmentálního vzdělávání, poradny a další, kteří splní podmínky výzvy na zajištění kvalitních výukových programů

vztahuje na rekonstrukci či úpravu soustavy veřejného osvětlení. Dotace pomůže starostům uhradit nákup svítidel, řídicího systému veřejného osvětlení, výměnu kabeláže ve sloupech veřejného osvětlení, rekonstrukci rozvaděčů nebo pronájem montážní plošiny. Částkou ve výši až 50 tisíc korun přispějeme i na projektovou dokumentaci. Naopak stavební a výkopové práce, sloupy či výložníky financovány nebudou.“ Výše podpory může dosáhnout až 2 miliony korun, přičemž dotace uhradí až polovinu celkových způsobilých výdajů.

Příprava dotací na rekonstrukci veřejného osvětlení probíhala koordinovaně mezi rezorty životního prostředí a průmyslu a obchodu. Cílem obou těchto výzev je omezit světelné znečištění a zároveň snížit energetickou náročnost veřejného osvětlení.

„Jak jsme již avizovali, dotace obou rezortů mají shodné metodické pokyny i kritéria hodnocení žádostí, liší se možní příjemci dotací či termín dokončení projektů. Proto probíhá administrace žádostí zvlášť. Od 1. září do 31. října 2018 mohou tedy podat žádost o dotace všechny obce v ČR s tím, že obce v CHKO žádají u Státního fondu životního prostředí ČR a projekty musí být zrealizovány do roku 2021. Ostatní obce a velká města Praha, Brno, Ostrava, Olomouc a Liberec se se žádostmi obrací na MPO, kde je ve Státním programu na podporu úspor energie připraveno 90 milionů korun a termín realizace projektů je stanoven do konce roku 2019,“ upřesňuje ministr Brabec. Seznam obcí spadajících pod rezort životního prostředí je přiložen v dokumentaci k výzvě. ●

pro školní děti s důrazem na rozvíjení ekologického myšlení a jednání.

Příspěvky na informační kampaně i vzdělávání pedagogů

Druhá dotační výzva z Národního programu Životní prostředí je otevřena na tři roky a přináší 40 milionů korun na zlepšení znalostí a dovedností školáků a veřejnosti v oblasti péče o životní prostředí a v oblasti udržitelného rozvoje.

„Díky velikému přetlaku kvalitních projektů v předchozí výzvě jsme z rozpočtu Fondu pro letošek vyčlenili o něco vyšší částku než před dvěma lety,“ uvádí Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, s tím, že v aktuální dotační výzvě se navýšila i maximální míra podpory na 80 procent z celkových výdajů na projekt. ●

Přes 363 milionů na přírodní zahrady škol a školek, zeleň v obcích nebo turistický servis v národních parcích

Další ekologické projekty dostaly zelenou. Vzniknou stovky hřišť a zahrad v přírodním stylu, obce se zazelenají a ve městech ubude aut. Dotace z Národního programu Životní prostředí získá 821 projektů ve výši 363,3 milionu korun.

Zázemí pro lesní školku v Táboře, obnova zámeckého parku v Polici nebo revitalizace návěsí zeleně v obci Kaliště na Vysočině jsou jen ukázky projektů, které dostanou peníze na realizaci od Státního fondu životního prostředí ČR.

Levnější a efektivní řešení čištění odpadních vod v malých obcích

I když je v České republice odkanalizováno již více než 85 procent obyvatel, zbývá vyřešit odpadní vody v lokalitách, kde je koncentrováno méně lidí a budování centrálních čistíren odpadních vod a stokových systémů se zde nevyplácí. „Soustavy moderních domovních čistíren se ukázaly jako cenově efektivní a ekologicky přijatelná alternativa ke starým jímčkám či septikům, které bývají velkým zdrojem znečištění vod. Výhodou domovních čistíren je navíc i vysoká účinnost bez nutnosti následného dočištění,“ shrnuje ministr životního prostředí Richard Brabec důvody podpory.

„V menších obcích není připojeno na kanalizační síťle hodně domácností a tím se zhoršuje kvalita povrchových a podzemních vod. Řešením pro ně jsou domovní čistírny, jež se budují s menšími náklady a jejichž provoz je i jednodušší a levnější,“ říká ministr Brabec.

Například městyš Plaňany získal na domovní čistírny odpadních vod 3,5 milionu korun. „V Plaňanech jako takových kanalizací a čistírny máme. Domovní čistírny jsou pro naše tři vesnice, které jsou od sebe daleko, takže vybudování nové společné čistírny by vyšlo hodně drahé. Když jsme zjistili, že jsou podporovány domovní čistírny z Národního programu Životní prostředí a dotace je až 80 procent, tak jsme do toho šli,“ říká starosta Plaňan Martin S. Charvát. V obcích kolem Plaňan by tak mělo v příštím roce vzniknout přes třicet zařízení, která tzv. šedou vodu z domů a bytů vrátí čistou k dalšímu využití. Dotační program je totiž určen právě pro podobné obce.

O dotace na domovní čistírny je možné ještě stále žádat. „Výzva z Národního programu Životní prostředí je otevřena, žádosti máme v plánu přijímat do června roku 2019. Může se však stát, že určená alokace 200 milionů korun bude vyčerpána dříve, proto by zájemci neměli s podáním žádosti vá-

Foto: archiv SFŽP ČR

hat,“ vysvětluje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, jehož úřad žádosti posuzuje a vyplácí dotace.

Na výuku v přírodním stylu i zeleň

Na bezmála pěti stech místech po celém Česku vzniknou přírodní učebny nebo se vylepší školní zahrady, díky nimž budou děti více venku v přírodě. Vzdělávací zařízení měla možnost získat až půl milionu korun na vznik nebo úpravu venkovních areálů pro děti školního a předškolního věku nebo na vytvoření zázemí pro lesní školky.

„Čím dříve se u dětí začne budovat pozitivní vztah k přírodě, tím větší je šance, že děti budou v těchto návycích pokračovat i v dospělosti. Právě proto jsme školám a školkám nabídli možnost vybudovat kvalitní zázemí, kde by mohly tento vztah u dětí naplno rozvíjet a posilovat. Dnešní životní styl dětí je hodně o nových technologiích a digitálních vymoženostech. My je chceme přivést k zájmu o přírodu a životní prostředí. Jsme rádi, že přišlo mnoho žádostí a že tak umožníme tisícům dětí být při vyučování v přímém kontaktu s přírodou,“ říká ministr Brabec.

Mezi již tradičně nabízené projekty patří obnova zeleně v obcích. Lidé se mohou těšit na obnovené parčíky, nové stromy a keře na návších, kvetoucí louky a další vylepšené zelené plochy. Zeleň je naprosto nezby-

tná pro naše ovzduší, ale úspěšně pomáhá čelit i horku, zvláště v aktuálně suchých a bezdeštných měsících.

Ekomobilita ve městech

Do ulic našich měst vyjedou jízdní kola v rámci tzv. bikesharingu. Zájemce si kolo na jednom konci města půjčí, na druhém zase vrátí. Udělá tak něco pro zlepšení ovzduší, navíc jízda na kole může být v některých místech rychlejší než cesta autem nebo MHD. Se žádostmi o dotaci uspěly bikesharingové společnosti v Českých Budějovicích, Plzni, Liberci a Praze.

Ministr schválil i další projekty z oblasti ekologické dopravy. Podobně jako v Náchodě, kde budou mít technické služby nyní k dispozici elektromobil, se rozjedou auta na elektřinu nebo stlačený plyn v ulicích dalších desítek měst.

Lepší servis pro turisty v národních parcích

Národní program Životní prostředí tradičně podporuje i projekty v obcích v národních parcích a správy národních parků. Schválené dotace v celkové výši 40 milionů korun míří do modernizace informačních center, na opravu silnic, na vylepšení servisu pro turisty či podporu obecní vybavenosti.

Rovná polovina peněz poputuje do Krkonošského národního parku, kde je využijí například na opravu komunikací v Harrachově nebo modernizaci a rozšíření turistického informačního centra v Žacléři. Necelých 10 milionů si mezi sebou rozdělí šumavské obce, které dotace použijí na optimalizaci návštěvnické infrastruktury, vybudování ČOV i opravu turistických chodníků. ●

Mezi již tradičně nabízené projekty patří obnova zeleně v obcích. Lidé se mohou těšit na obnovené parčíky, nové stromy a keře na návších, kvetoucí louky a další.

► Sto milionů pro chytré projekty nabízí výzva na ekoinovace

Nové problémy si žádají nová řešení. Aby Česko dokázalo lépe čelit suchu, povodním, smogu či neefektivnímu využívání odpadů, potřebuje tzv. ekoinovace – inovativní projekty, které využívají netradiční nebo u nás nepoužívané technologie s přínosem pro životní prostředí.

Na inovativní projekty vyhlašuje Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí ČR novou výzvu v rámci Národního programu Životní prostředí.

Chytré nápady – projektové náměty – mohou zájemci o dotace předkládat u Státního fondu životního prostředí ČR od 30. července do konce října 2018. Získat mohou finanční příspěvek ve výši až 20 milionů korun.

„Naší snahou je povzbudit obce, kraje či vysoké školy k tomu, aby se nebály připravit inovativní,

průkopnické ekoprojekty, které využívají netradiční a u nás ne příliš běžné technologie s přínosem pro životní prostředí. Uvítáme zejména ty, které řeší nedostatek kvalitní pitné vody, zadržování vody v krajině, znečištění ovzduší, zavádění oběhového hospodářství, šíření invazních druhů či energetické úspory a chytrá řešení v energetice. Obecně se však meze nekladou ani zaměření, ani technickému řešení, důležité je, aby projekty, jež uspějí a jejichž přínos bude ověřen, mohly být následně přeneseny do běžné praxe,“ říká ministr Richard Brabec.

Dotace na inovativní projekty nabízí resort životního prostředí již podruhé. Výsledky úspěšné pilotní výzvy shrnuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR: „Fond obdržel 21 námětů s požadovanou výší dotace 203 milionů korun. Expertní komisí bylo k podpoře doporučeno 12 projektů s požadovanou podporou 139 milionů korun. Ty tak postoupily do druhého kola a jejich žadatelé byli vyzváni k podání žádosti o dotaci.“

Uspěl například unikátní projekt na vybudování lokální distribuční sítě na úsporné a ekologické vytápění a dodávku elektřiny do tří městských budov (kulturního domu, základní školy a městského úřadu) v Budišově nad Budišovkou. Síť bude postavena na bázi „smart grid“, tedy inteligentní sítě s regulací výroby a spotřeby elektrické energie v reálném čase, a bude doplněna o fotovoltaickou elektrárnu. ●

► AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Veřejné osvětlení v obcích v CHKO

Příjem žádostí do: 31. 10. 2018

Alokace: 30 000 000 Kč

Výzva č. 6/2018

je určena pro obce, jejichž katastrální území zasahuje na území chráněných krajinných oblastí a zároveň počet obyvatel je menší než 100 tisíc. Obce mohou získat až 2 miliony korun na rekonstrukci systémů veřejného osvětlení. Podpora se vztahuje na rekonstrukci či úpravu soustavy veřejného osvětlení. Dotace pomůže uhradit nákup svítidel, řídicí systém veřejného osvětlení, výměnu kabeláže ve sloupech veřejného osvětlení, rekonstrukci rozvaděčů, pronájem montážní plošiny nebo zpracování projektové dokumentace. Naopak stavební a výkopové práce, sloupy či výložníky financovány nebudou.

Ekologické výchovné programy

Příjem žádostí do: 1. 10. 2018, nejpozději však do vyčerpání alokace

Alokace: 15 000 000 Kč

Výzva č. 5/2018

umožňuje získat finanční prostředky na zajištění denních a pobytových ekologických výchovných programů pro žáky mateřských, základních či středních škol pořádané v období od 3. září 2018 do 31. prosince 2019. Předmětem podpory je zajištění realizace denních i pobytových ekologických výchovných programů (EVP) pro žáky mateřských, základních a středních škol.

Environmentální vzdělávání

Příjem žádostí do: 15. 1. 2019

Alokace: 40 000 000 Kč

Výzva č. 4/2018

se zaměřuje na environmentální vzdělávání a výchovu (EVVO). Žadatelé mohou získat dotaci na koordinaci a rozvoj dlouhodobých environmentálních vzdělávacích a osvětlových programů celorepublikového, případně nadregionálního významu a dosahu, dále na pořádání seminářů a kurzů celoživotního vzdělávání pro lektory EVVO a pedagogy, tvorbu metodik, spolupráci s vysokými školami či zavádění evaluačních mechanismů. Peníze je možné získat také na efektivní interpretaci přírodního dědictví a tvorbu informačních nástrojů v oblasti ochrany přírody v rámci zvláště chráněných území.

Ekoinovace

Příjem projektových fiší: do 31. 10. 2018

Alokace: 100 000 000 Kč

Výzva č. 3/2018

cílí na tzv. ekoinovace – inovativní projekty, které využívají netradiční nebo u nás nepoužívané technologie s přínosem pro životní prostředí. Podpořeny budou inovativní a demonstrační projekty s pozitivním dopadem na životní prostředí v České republice, které budou moci být použity v praxi. Projekty se mohou týkat jak kvality vody a ovzduší, tak odpadů, energetických úspor a chytrých řešení v energetice nebo pro ochranu přírody a krajiny.

Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody

Příjem žádostí do: 18. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace

Alokace: 600 000 000 Kč

Výzva č. 2/2018

se zaměřuje na zlepšení zásobování pitnou vodou a vyhledávání nových zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou v odpovídající kvalitě. Do podporovaných projektů patří realizace nových nebo regenerace stávajících zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, stavba, zkapacitnění, případně rekonstrukce nefunkčních přiváděčů pitné vody a realizace průzkumných vrtů za účelem vyhledání zdrojů pitné vody pro zásobování obyvatelstva.

Výkup pozemků ve zvláště chráněných územích

Příjem žádostí do: 31. 12. 2018, nejpozději však do vyčerpání alokace

Alokace: 50 000 000 Kč

Výzva č. 1/2018

je určena na výkup pozemků ve zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech, včetně území navržených a oznámených k vyhlášení. O podporu mohou žádat správy národních parků a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.

Ekologická likvidace autovraků

Termíny: 2. 1. 2019 – 1. 4. 2019 (za komodity odevzdané v roce 2018), 2. 1. 2020 – 31. 3. 2020 (za komodity odevzdané v roce 2019)

Alokace: 40 000 000 Kč

Výzva č. 22/2017

se zaměřuje na podporu kompletního zpracování autovraků, respektive na zpracování odpadů z těchto autovraků, v zařízeních k tomu určených s materiálovým nebo energetickým využitím. Toto musí být realizováno v souladu s podmínkami výzvy, zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, v aktuálním znění a dalšími relevantními právními předpisy. Výzva je zaměřena na zvýšení míry materiálového a energetického využití odpadů vzniklých při zpracování autovraků.

Likvidace nepotřebných vrtů

Příjem žádostí do: 20. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace

Alokace: 20 000 000 Kč

Výzva č. 20/2017

podporuje likvidaci nepotřebných hydrogeologických vrtů, které představují riziko ohrožení životního prostředí, především jakosti či množství podzemních vod, nebo ohrožení zdraví či života obyvatel. Předmětem výzvy jsou vrtvy, jejichž původním účelem byl průzkum, jímání či monitorování podzemní vody, které nejsou z hlediska svého původního účelu již potřebné, které nejsou již jinak využitelné a které představují riziko ohrožení životního prostředí.

Domovní čistírny odpadních vod

Příjem žádostí do: 30. 6. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace

Alokace: 200 000 000 Kč

Výzva č. 17/2017

se zabývá prevencí či omezením znečištění povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů prostřednictvím realizace soustav domovních čistíren odpadních vod (DČOV) do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, a to v oblastech, kde není z technického či ekonomického hlediska výhledová možnost připojení nemovitosti ke stokové síti zakončené ČOV. Podpora je určena pro budovy využívané k trvalému rodinnému bydlení a budovy ve vlastnictví dané obce, které nejsou užívány za účelem dosahování zisku.

Podpora obcí v NP

Příjem žádostí do: 21. 12. 2018, nejpozději však do vyčerpání alokace

Alokace: 50 000 000 Kč

Výzva č. 15/2017

má za cíl zlepšení životního prostředí a kvality života občanů v obcích, které leží na území národních parků. Žádosti je možné podávat už jen v jedné z aktivit této výzvy a tou je kofinancování projektů podpořených v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 (OPŽP). Maximální výše podpory na jeden projekt kofinancovaný z prioritní osy 1 OPŽP je 5 procent, na projekty financované z ostatních prioritních os to jsou 3 procenta z celkových způsobilých výdajů.

Dešťovka

Příjem žádostí do vyčerpání alokace

Alokace: 240 000 000 Kč

Výzva č. 12/2017

podporuje udržitelné a efektivní hospodaření s vodou v obcích. Motivuje vlastníky a stavebníky obytných domů k udržitelnému a efektivnímu hospodaření s vodou a snižuje tak množství pitné vody odebírané z povrchových a podzemních zdrojů. Výzva je pokračováním úspěšného programu Dešťovka. O peníze je možné žádat na systémy, které využívají srážkovou vodu pro zalévání zahrady, na splachování toalet, případně na takové systémy, které budou recyklovat odpadní vodu. Výzva je určena pro majitele domů.

Likvidace akutních zátěží

Kontinuální výzva

Příjem žádostí do: 31. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace

Alokace: 100 000 000 Kč

Výzva č. 3/2017

podporuje odstraňování akutních ekologických zátěží s neznámým původcem. Platí to zejména pro místa v bývalých továrních areálech či opuštěných průmyslových skladech, jejichž majitel je neznámý nebo se k areálu nehlásí. O dotaci mohou žádat kraje, obce s rozšířenou působností i obce, které na svém území mají sklad či skládku nebezpečného odpadu.

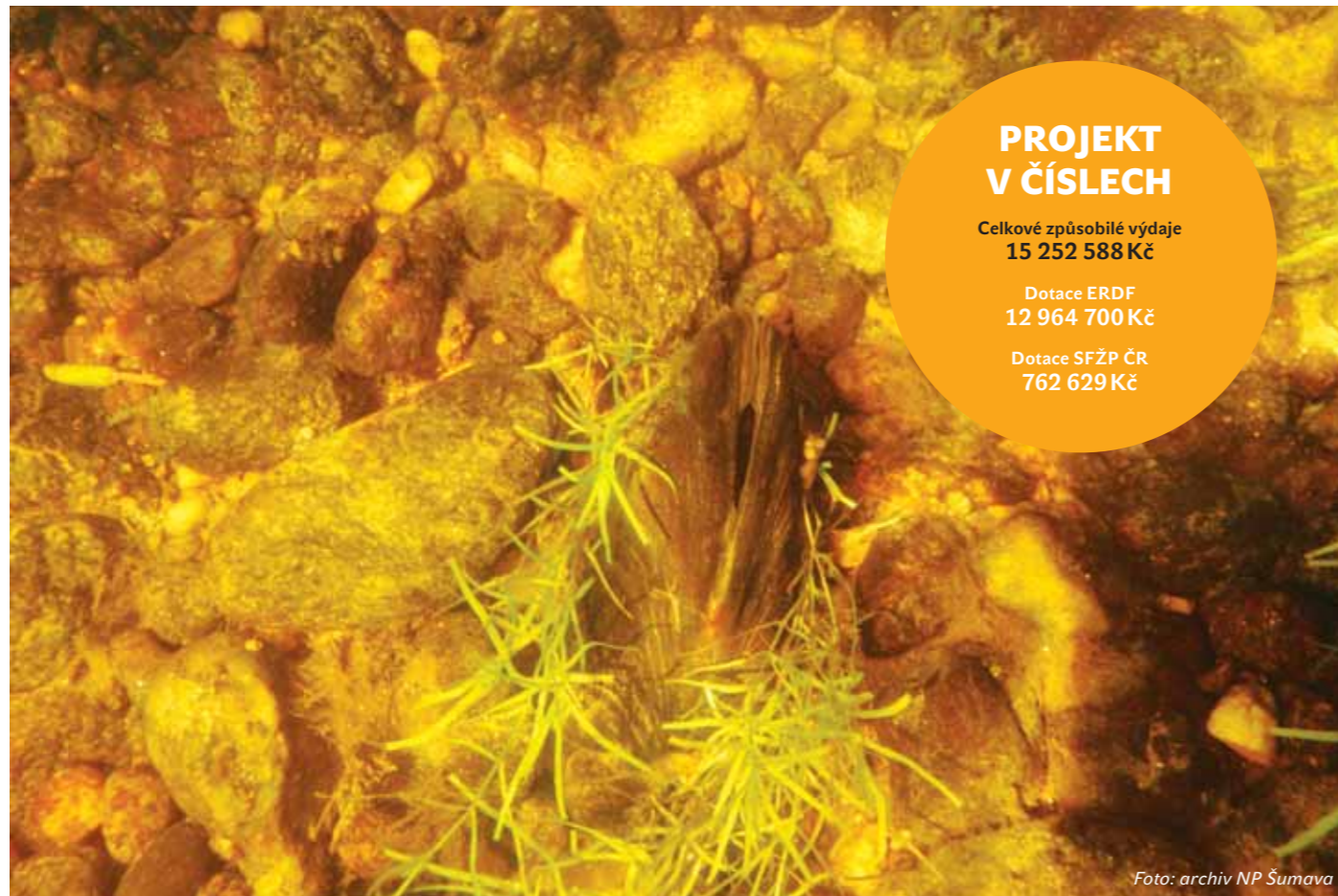
Územní studie krajiny

Příjem žádostí do: 31. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace

Alokace: 35 000 000 Kč

Výzva č. 14/2016

nabízí obcím kofinancování ve výši 10 procent na projekty územních studií krajiny podpořených z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v gesci Ministerstva pro místní rozvoj. Podmínkou získání dotace je vydané rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory v IROPu, konkrétně v prioritní ose 3 operačního programu, určené na územní studie krajiny. O dotaci mohou žádat obce s rozšířenou působností.

PROJEKT V ČÍSLECH

Celkové způsobilé výdaje
15 252 588 Kč

Dotace ERDF
12 964 700 Kč

Dotace SFŽP ČR
762 629 Kč

Foto: archiv NP Šumava

Foto: archiv NP Šumava

Foto: archiv NP Šumava

Foto: archiv NP Šumava

Foto: archiv NP Šumava

► VE VLTAVSKÉM LUHU SE PRACUJE NA ZÁCHRANĚ PERLORODKY ŘÍČNÍ

Perlorodka říční je řazena mezi nejohroženější evropské druhy. Podle české legislativy je dokonce kriticky ohroženým druhem a má zpracován záchranný program. **Teplá Vltava by se díky projektu „Soužití člověka a perlorodky říční ve Vltavském luhu“, financovaného z dotace OPŽP, mohla v budoucnosti stát místem, kde se perlorodkám bude dařit.**

Perlorodka říční ve světě a hlavně ve střední Evropě ubývá. Obecnými příčinami jejího úbytku jsou rozvoj průmyslu a jeho dopady v podobě emisí, acidifikace a odpadů, růst početnosti lidského osídlení, zhoršování kvality vody – především eutrofizace a chemické znečištění, stavby přehrad, které ukončily tahy lososů, regulace toků, odvodnění i nevhodné hospodaření v povodí, které způsobuje erozi a sedimentaci v tocích.

Pro perlorodku máme v Česku záchranný program

V naší zemi byl pro perlorodku vypracován záchranný program. „Těm shrnuje zásady a principy její ochrany a také aktivity, které jsou pro její přežití na jednotlivých lokalitách klíčové,“ říká Eva Zelenková ze Správy národního parku, která má projekt na záchranu perlorodky na starosti. Významné místo v záchranném programu zaujímají i aktivity monitorizační a výzkumné. „Teplá Vltava patří mezi lokality,

kteří mají významný potenciál do budoucna, ale její současný stav není ideální,“ říká Eva Zelenková. Na vině je podle jejích slov početná stárnoucí populace perlorodek a nedostatek hostitelských ryb. „Na druhou stranu je tu postačující kvalita vody a zásobování potravou i těch nejmladších stadií perlorodek, což je u ostatních lokalit dost velký problém,“ zamýšlí se.

První projekt

Prvotní popud pro řešení situace projektem hrazeným z OPŽP přišel zhruba po pěti letech sledování řeky, které bylo vyvoláno snahou omezit vodácké využití toku. Od roku 2004 se tu začaly systematicky monitorovat podvodní rostliny, kvalita vody a do určité míry i četnost populace perlorodky. „S ohledem na tyto průzkumy se stanovily limity pro splouvání řeky, což obnášelo mnohdy velmi náročné vyjednávání se zainteresovanými subjekty,“ vzpomíná Eva Zelenková. Průzkumy řeky prováděl tým z Výzkumného ústavu vodohospodářského

a právě díky jeho specialistům a dlouhým debatám na půdě Správy NP Šumava vznikl návrh prvního projektu, který Správa NP a CHKO Šumava podaly do OPŽP v roce 2011 pod názvem Soužití člověka a perlorodky říční ve Vltavském luhu. „Projekt, jehož jsem byla odborným garantem a administrátorem současně, byl zaměřen zejména na inventarizaci perlorodek a výzkum jejího biotopu v lokalitě Teplá Vltava a vztahů mezi perlorodkou a jejím hostitelem, pstruhem obecným,“ vysvětluje Eva Zelenková. „Bez pomoci odborníků zabývajících se problematikou perlorodky by projekt určitě nevznikl,“ zdůrazňuje autorka projektu.

Kromě toho projekt zahrnoval i částečnou úpravu hájenky na Dobré pro účely projektu: úpravu sklepního prostoru a dvou „laboratorních“ místností, které by pak využívali výzkumníci coby terénní základnu. „Do budoucna předpokládáme, že bude i nadále využívána při polopřirozených odchovech perlorodky a bude základnou pro skupiny odborníků

i studentů, kteří budou provádět v tomto území výzkumy,“ říká Eva Zelenková.

Polopřirozený odchov

V projektu jde o metodu odchovu perlorodek, která byla v rámci českého záchranného programu vyvinuta Jaroslavem Hruškou. Spočívá v umělém infikování, takzvaném invadování, vhodných pstruhů glochidiemi perlorodek. „Invadace probíhá velmi rychle, protože koncentrace perlorodek ve vodě, do které jsou pstruzi ponořeni, je daleko vyšší než v přírodě, a je tedy nutné kontrolovat míru napadení žaber,“ vysvětluje Eva Zelenková. Ve spolupráci s rybí líhni Borová Lada jsou zajištěny ryby, je provedena invadace a ryby jsou umístěny v chráněném prostředí líhne a drženy do jara dalšího roku. Pak jsou přemístěny do akvarijních systémů a počká se na vypnutí mladých perlorodek, které se následně uzavřou do průtoč-

ných odchovných klíček zpola zaplněných pískem. Klíčky se poté umístí do odchovných stružek nebo přímo do řeky, kde se pravidelně kontrolují a čistí. Nejvyšší úmrtnost perlorodek je v prvních letech života. Uvádí se, že dospělosti se jich dožijí jen asi 2 procenta, a proto je lepší odhad počtu živých perlorodek v řece možné získat při vypouštění starších, alespoň pětiletých perlorodek, které mají velikost asi 1 centimetru.

Po ročním pozastavení se projekt znovu rozběhl

V roce 2012 byl projekt z rozhodnutí tehdejšího vedení Správy pozastaven. Vzhledem k téměř roční prodlevě byl posléze upraven jeho harmonogram i obsah, byla do něj zařazena kapitola o rybách, a celý projekt byl spuštěn na konci roku 2013. „Zařazení průzkumu rybích společenstev se ukázalo jako velmi přínosné

a stalo se podnětem pro další projekt, který v současné době na Vltavě probíhá, a to je projekt Technologické agentury ČR Vývoj technického opatření k zamezení migrace nežádoucích druhů ryb nad Lipenskou nádrží za účelem podpory obnovy populace pstruha obecného a perlorodky říční,“ přibližuje Eva Zelenková.

Spolupráce na projektu byla dobrá

Proces žádání o dotaci a samotné zpracování žádosti hodnotí Eva Zelenková s odstupem času a v porovnání se současným stavem dobře. „Ovšem v době podání žádosti mi vše připadalo dlouhé a náročné, možná i v tom, že u nás nebylo žádné projektové oddělení, které by administraci projektů vyřizovalo, a vše bylo záležitostí jednotlivých referentů,“ vzpomíná. „Každý z nás musel nastudovat pravidla, projít Benefillem, odvézt zpracovanou žádost na pobočku AOPK a pak se dál starat o další postup projektu.“ Kromě vlastní žádosti, záměru, rozpočtu a harmonogramu pak museli doložit poměrně dost prohlášení, výpisů a vyjádření podle projektové příručky pro žadatele.

Nebyla to její první zkušenost s dotačním programem SFŽP. „Již v roce 2009 jsem žádala o první dotaci z OPŽP na revitalizaci potoka, která se ale posléze neuskutečnila. V červenci 2011 jsem administrovala žádost o revitalizaci dalšího potoka – Hučiny, která pak byla úspěšně dokončena na konci roku 2013. Zkušenosti se mi pak samozřejmě hodily, ale vzhledem k množství jiné práce mezi jednotlivými akcemi, případně pak přihlášenými do Benefillu, bylo

Prostředí, které perlorodka osidluje v České republice, jsou chladné, málo úživné a na vápník chudé vodní toky pstruhového pásma. Podmínkou její dlouhodobé existence je kromě přítomnosti hostitelských ryb vysoká kvalita vody.

Foto: archiv NP Šumava

2

V našich podmínkách se perlorodka dožívá pohlavní dospělosti mezi 15. a 20. rokem života a dožívá se zhruba 100 let.

stejně nutné znovu dostudovat příručku nebo se radit s projektovými manažery z Fondu,“ rekapituluje Eva Zelenková. Spolupráci se SFŽP pak hodnotí jako naprosto skvělou. „Setkala jsem se vždy s ochotou a velkým pochopením pro naše někdy až primitivní dotazy,“ říká.

Projekt pokračuje dalšími etapami

Pro realizaci výzkumné části projektu se dalo dohromady sdružení Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a. s., a Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, v. v. i., a další tři specializovaní subdodavatelé: Biologické centrum AVČR, v. v. i., Hydrobiologický ústav, Česká zemědělská univerzita v Praze a Bohumil Dort, jehož specializací jsou odchovy perlorodek. „V rámci projektu se pak další část týkala úpravy hájenky na Dobré,“ doplňuje Eva Zelenková. „Už v průběhu projektu jsme začali vymýšlet jeho pokračování, které by ovšem – v souladu se záchranným programem – bylo zaměřeno zejména na posilování populace perlorodky ve Vltavě,“ pokračuje. A tak vznikl záměr projektu Posílení a ochrana populace perlorodky říční v NP Šumava, který byl podán na konci roku 2016 a od konce roku 2017 je realizován. „Protože jsme ověřili realnost odchovu a experimentální práce v prostorech hájenky na Dobré, dalším projektem, který se v současnosti realizuje, je právě její rekonstrukce coby hydrogeologické stanice,“ říká Eva Zelenková. Oba probíhající projekty jsou velmi těsně provázány, a tak je podle jejich slov nezbytné dodržet harmonogram naplánovaných akcí.

A jestli mají v plánu žádat o další dotace? Určitě ano. „Pokud bude projektem z TAČR vymyšlen způsob, jak zabránit rybám z Lípna v migraci proti proudůvce, pak budeme realizovat oplotnění, bariéry, předmětem naší další žádosti. Také bychom rádi revitalizovali další dva potoky, levostranné přítoky Vltavy, právě i kvůli lepším podmínkám pro rozmnožování pstruha obecného, hostitele perlorodky,“ vypočítává Eva Zelenková plány do budoucnosti.

Perlorodka říční

Perlorodka říční je evropsky významný a kriticky ohrožený druh sladkovodního mlže, který se velmi vzácně vyskytuje i u nás. Její lastury dosahují délky 95–140 mm, šířky 50–60 mm a tloušťky 30–40 mm. Velikost a dlouhověkost perlorodek se mění se zeměpisnou šířkou. Zatímco na severu se mohou perlorodky dožít až 190 let a rostou jen velmi pomalu, jihoevropské populace se průměrně dožívají 35 let a jsou charakteristické vy-

sokými přírůsty. U nás se perlorodky dožívají zhruba 100 let. Tento živočišný druh, kdysi hojný, dnes osidluje zhruba 5 procent původních lokalit ve zlomkové početnosti. Kvůli jeho masivnímu ústupu byly započaty intenzivní ochranné aktivity a byl formulován záchranný program.

Prostředí, které perlorodka osidluje v České republice, jsou chladné, málo úživné a na vápník chudé vodní toky pstruhového pásma. Podmínkou její dlouhodobé existence je kromě přítomnosti hostitelských ryb vysoká kvalita vody.

Potravou perlorodky je organický detrit, což je bakteriemi částečně rozložený rostlinný odpad obecně vznikající v celé ploše povodí. Drobné částičky detritu pak mohou být unášeny proudem vody v povrchové i dnové vrstvě, kde jsou filtrovány perlorodkami. Kvalitní detrit vzniká z luk s dominancí psárky luční a lipnice obecné, a to z podzemních částí rostlin. Opady kořenových částí rostlin se dostávají do toku zejména prostřednictvím stružek a potůčků s převyšujícími břehy, v nichž dochází k přímému kontaktu kořenového systému s proudem vody. Tomu napomáhá přirozené meandrování koryta. V Teplé Vltavě vzniká vhodný detrit také opadem z vodních makrofyt, které poměrně v hojně míře porůstají dno.

Rozmnožovací cyklus prochází přes parazitární larvální stadium vyžadující hostitele, kterým je v našich podmínkách pstruh obecný. Historicky to byl také losos obecný, který ale vzhledem k vystavěným přehradám vymizel. V koloniích perlorodky říční vypouští samci na začátku letních měsíců velké množství spermií, které jsou následně nasávány přijímacím otvorem samic, přičemž dochází k oplození vajíček. Ty se následně vyvíjejí v mezižaberním prostoru samic v invazní larvy – glochidia. Jejich vývoj trvá přibližně čtyři týdny a poté dochází k vyvrhování glochidií do volné vody. Pak jsou larvy unášeny proudem a při setkání s žábrami hostitele se na nich uchytí. Po uchycení na žábrech ryby se vytvoří cysta a započne metamorfóza na juvenilní, dospělci podobnou perlorodku. Délka přeměny je opět ovlivněna teplotou a trvá zhruba devět měsíců. Po dokončení metamorfózy se juvenilní perlorodka prořeže z cysty ven a vypadává z žaber hostitele na dno toku. Pokud nejsou splněny základní požadavky na kvalitu biotopu nebo není k dispozici dostatečné množství kvalitní potravy, mladé perlorodky hynou. Přeživší jedinci se s pomocí svojí svalnaté nohy zahrabávají do substrátu dna, kde žijí a aktivně se pohybují až do dosažení velikosti optimální pro pevné uchycení na povrchu dna. Juvenilní jedinci žijí přibližně do věku 10 let zahrabáni ve dně a teprve ve starším věku postupně zaujímají stabilní pozici na povrchu substrátu. Nástup pohlavní dospělosti se liší podle dlouhověkosti populace. V našich podmínkách je to mezi 15. a 20. rokem života. ●

Foto: archiv NP Šumava

POLOPŘIROZENÝ ODCHOV

V projektu jde o metodu odchovu perlorodek, která byla v rámci českého záchranného programu vyvinuta Jaroslavem Hruškou. Spočívá v umělém infikování, takzvaném invadování, vhodných pstruhů glochidii perlorodek.

Foto: archiv NP Šumava

Foto: archiv NP Šumava

2

Foto: archiv NP Šumava

3

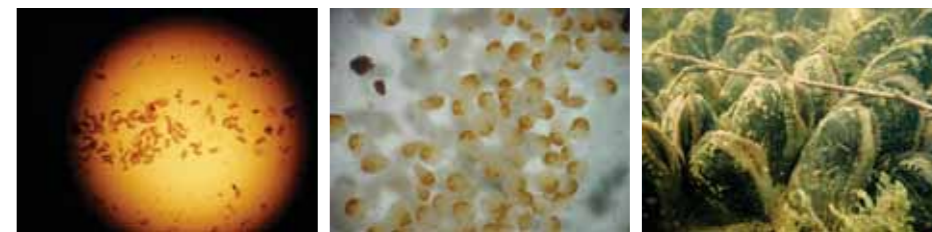
1. MONITORING dna, hledání perlorodek při přípravě vodácké stezky.

2.-3. POTRAVOU perlorodky je organický detrit. V Teplé Vltavě vzniká vhodný detrit také opadem z vodních makrofyt, které poměrně v hojně míře porůstají dno.

VLTAVA BYLA VŽDY VODÁCKY VYUŽÍVANOU ŘEKOU

To platilo samozřejmě i v horním úseku řeky od Soumarského Mostu po Novou Pec, který je kromě jiného jednou z lokalit výskytu perlorodky říční. Situace začala být problematická v roce 2003, kdy se setkala více negativně působících faktorů: sucho, vysoký počet lodí a nápadné škody na vegetaci rostoucí ze dna řeky. Vzniklý problém vyvolal potřebu monitoringu, studie, která by odhalila závislosti mezi splouváním a poškozováním přírody a stanovila limity pro rekreační využívání řeky.

Výzkumný ústav vodohospodářský TGM vyvinul metodu hodnocení vlivu splouvajících lodí na ekosystém řeky prostřednictvím počítání úlomků vodních rostlin unášených proudem – do určité výšky hladiny platí víceméně přímá úměra mezi počtem úlomků a počtem splouvajících lodí. Založily se trvalé transepty i plochy, kde se začaly sledovat vodní rostliny, prostřednictvím bioindikací se ověřila přetrvávající vhodnost prostředí pro mladá stadia perlorodky říční a zahájila se inventarizace perlorodek v Teplé Vltavě. Na základě těchto průzkumů a po složitém projednávání byla nakonec nastavena poměrně přísná pravidla splouvání pro úsek mezi Soumarským Mostem a Pěknou. Byla zavedena registrace, poplatky a vodáckí průvodci, kteří skupinám vodáků vypráví nejen o přírodě, ale i o dalších místních zajímavostech.

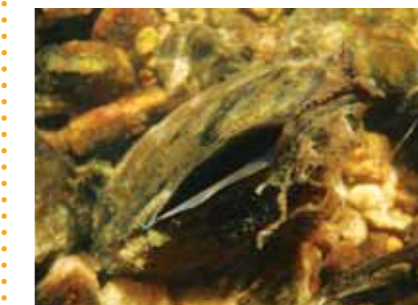

ŽIVOTNÍ CYKLUS PERLORODKY

Zleva: invazní larvy – glochidia, juvenilní jedinci perlorodek, kolonie perlorodek

Foto: archiv NP Šumava

PERLORODKA ŘÍČNÍ JE OHROŽENÝM DRUHEM V CELÉ EVROPĚ

K tomu navíc prakticky všude dochází k poklesu její početnosti a zmenšení její reprodukční schopnosti. Těžištěm jejího výskytu je v současné době severozápad Ruska, Norsko a Švédsko, kde se nacházejí dvě třetiny známých lokalit výskytu. Ve střední Evropě je obecně uváděn pokles o více než 90 procent. Vzhledem k dlouhověkosti tohoto mlže jsou některé dochované populace relativně početné, ale bez schopnosti se přirozeně rozmnožovat. I tam, kde se dosud perlorodky alespoň v malé míře rozmnožují, například v Anglii, Walesu, Skotsku a Irsku, došlo k výraznému snížení četnosti populací. V Polsku perlorodka již úplně vyhynula, v Rakousku téměř. Na druhou stranu ve Španělsku a Portugalsku bylo u několika silných populací v Atlantické oblasti potvrzeno i rozmnožování. V České republice se perlorodka v minulosti vyskytovala na velkém počtu lokalit, často až ve statisícových koloniích. Nejvíce se perlorodka nacházela na tocích střední velikosti a jejich přítocích, v oblastech s podlozím chudým na vápník. Mezi nejznámější lokality patřila Otava v Horažďovicích, ale také Vltava až pod Českými Budějovicemi, Radbuza nebo Sázava. Na historickém rozšíření se podílelo i cílené rozšiřování za účelem produkce perel, a to bez ohledu na jednotlivá povodí nebo země původu. Literární prameny například udávají, že Ing. Václav Šusta dal vysadit perlorodky z bohatých nalezišť v toku Blanice mezi Strunkovicemi a Bavorovem též do Chvalšinského potoka a Křemže v povodí Vltavy. V současné době se zbytkové populace perlorodky říční vyskytují jen blízko horní hranice svého výškového rozšíření. Jedná se o několik málo řek a potoků v řídké osídlených oblastech. Současné rozšíření neodpovídá původnímu prostředí s optimálními podmínkami, avšak vzhledem ke stavu antropogenně ovlivněné krajiny střední Evropy jsou tyto toky pro perlorodku jediným možným refugiem.

Výzkumy ukazují, že Češi podporují ochranu přírody a životního prostředí.

Omezit se však chce jen menšina

Masarykova univerzita připravila první rozsáhlou studii týkající se postojů Čechů k přírodě a životnímu prostředí. **Kniha nabízí souhrn více než 80 průzkumů veřejného mínění z posledních let a výsledky nového výzkumu, který proběhl na reprezentativním vzorku 2 673 respondentů.**

Vznik publikace Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí podpořil Státní fond životního prostředí ČR a Ministerstvo životního prostředí.

„Ukazuje se, že významná většina veřejnosti podporuje, aby se český stát aktivně angažoval v řešení problémů životního prostředí. Stojí přitom za pozornost, že například opatření proti odpadům, znečištění vod a znečištění ovzduší podporuje česká veřejnost dokonce více než řešení korupce,“ shrnuje odborný garant výzkumu Jan Krajhanzl.

Češi mají k přírodě silný vztah

Výsledky zároveň potvrzují, jak silný mají Češi vztah k přírodě. Ze všech mediálních témat je nejvíce zajímavá příroda (80% veřejnosti) a velmi významně také životní prostředí (68%), obě témata se přitom umísťují s velkým náskokem například před politikou či bulvárem. „Nejenže výrazná většina Čechů tráví ráda svůj čas venku, ale průzkumy opakovaně ukazují, že více než ostatní Evropané si vybírají místo své dovolené právě podle přírody v okolí,“ dodává Krajhanzl.

S osobním zapojením to není tak horké

Naopak rezervovaně se Češi staví k osobnímu zapojení do ochrany přírody a životního prostředí. Většina třídí odpady (často až vždy třídí podle svých slov 91% respondentů), dává přednost kohoutkové vodě před kupováním vody balené (79%) či uvádí, že snižuje svou spotřebu vody (81%) a energie (77%). Méně jsou ochotni omezit cestování osobním automobilem (56%) nebo kupovat ekologicky šetrné výrobky (30%).

Ještě slaběji se Češi v ochraně přírody a životního prostředí občansky angažují. „Většina Čechů chrání životní prostředí především tehdy, pokud se jim to ekonomicky vyplatí. Zároveň otevřeně sdělují, že nejsou ochotni se kvůli ochraně životního prostředí příliš omezovat. Jen 16% je ochotných platit vyšší daně, 19% vyšší ceny a 28% snížit svou životní úroveň,“ komentuje Tomáš Chabada, spoluautor výzkumu.

„Výsledky nového průzkumu jsou pro nás nesmírně důležité. Na jedné straně ukazují, jak vysoká očekávání mají lidé od státu, a tím od Ministerstva životního prostředí, které má být hlavním garantem dobrého životního prostředí a kvality přírody. Na druhé straně se ukazuje, jak jsou Češi opatrní na peníze, které v zájmu ochrany životního prostředí sami vydávají. Proto ministerstvo nabízí řadu motivačních dotačních programů, napří-

klad na dostupnou pitnou vodu, zachycování dešťové vody a úsporu energií v domech nebo financuje osvětlu, aktuálně například v rámci kampaně #dostbyloplastu,“ komentuje výsledky průzkumu ministr životního prostředí Richard Brabec.

Ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman dodává: „Výzkum ukazuje, že zhruba třetina občanů není přesvědčena o tom, že má smysl chránit přírodu a životní prostředí. Tahle skupina je pro nás velmi důležitá. Bez pochopení a zapojení co největšího počtu obyvatel budeme v budoucnu jen těžko prosazovat principy sdílené ekonomiky nebo bezodpadového hospodářství.“

První široká studie

Studie jako první svého druhu ukazuje, jaké jsou postoje a chování Čechů v jedenácti oblastech ochrany přírody, krajiny a životního prostředí, například v otázkách znečištění ovzduší, energetiky či spotřebitelství. Čtenáři v ní najdou čtrnáct charakteristik, které jsou typické pro vztah Čechů k přírodě a životnímu prostředí, a také podrobné výsledky aktuálního výzkumu. Ten představuje tři skupiny české veřejnosti, které se svým přístupem k ochraně přírody a životního prostředí zásadně liší, nebo analýzu, co Čechy v této oblasti ovlivňuje.

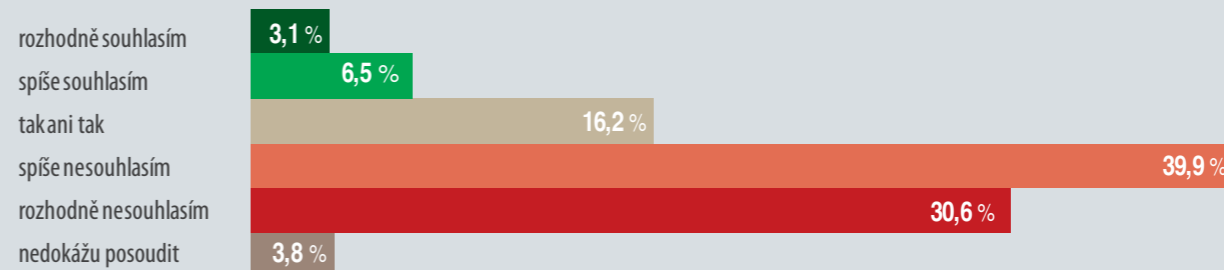
„Zaujalo nás, že největší vliv na vztah Čechů k přírodě a životnímu prostředí má jejich životní styl, konkrétně témata, která je zajímají v médiích. Zanedbatelný je přitom vliv velikosti místa bydliště a výše čistého příjmu na jednoho člena domácnosti. Pouze slabý je vliv věku, pohlaví či vzdělání,“ doplňuje spoluautorka výzkumu Renata Svobodová. ●

REKREACE V PŘÍRODĚ

Pro Čechy je příroda důležitou součástí života: každý týden jde na procházku do přírody 65% obyvatel, každý týden pečuje o domácího mazlíčka 60% a každý měsíc zahradičí nebo chalupaří 61%. Na dovolenou Češi nejvíce ze všech národů Evropské unie vyjíždějí za přírodou, a několik let po sobě jsou tak v tomto ohledu v čele Evropské unie. Jen 38% české veřejnosti však zavítá alespoň jednou ročně do české divoké přírody a 8% do zahraničí. Při svých turistických aktivitách berou Češi otázky ochrany přírody a životního prostředí méně v potaz než obyvatelé většiny zemí Evropské unie.

Také většina českých dětí je ráda venku, konkrétně 92% – a čas venku je celkově mezi českými dětmi nejoblíbenější denní aktivitou. Rozdíly v čase stráveném venku jsou však velmi výrazné, a zatímco 11% je venku méně než 4 hodiny týdně, 10% dětí tráví venku více než 26 hodin týdně. Svou roli v tom hraje nejen velikost obce bydliště, ale méně času venku – zejména v přírodě – koresponduje také s nízkým vzděláním rodičů, vyšším věkem dítěte a větším množstvím času u obrazovky.

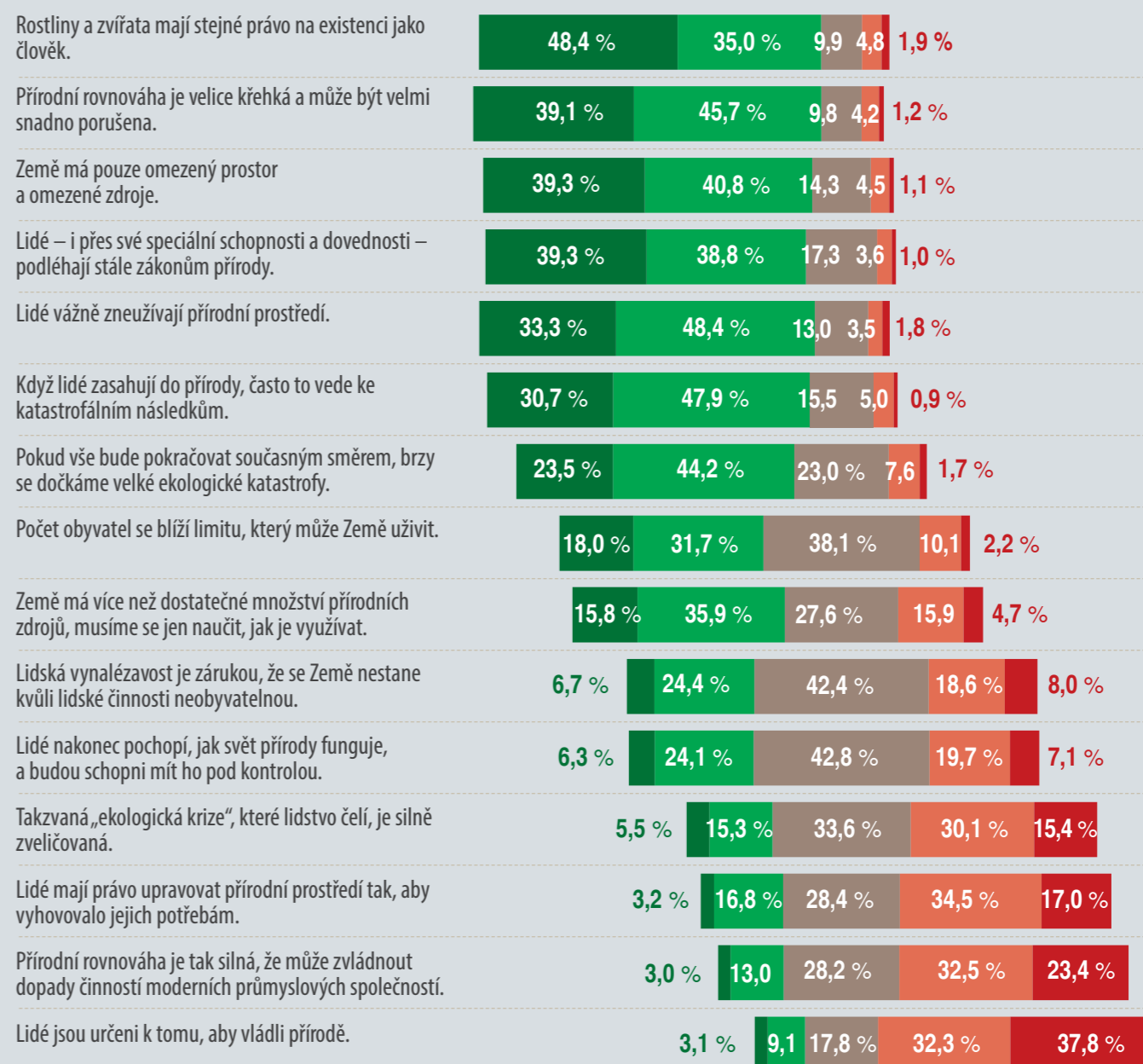
Souznění s myšlenkami ochrany přírody a životního prostředí

Položená otázka: Jsou Vám blízké myšlenky ochrany přírody a životního prostředí?

Environmentální přesvědčení (Nové ekologické paradigma)

● rozhodně souhlasím ● spíše souhlasím ● nejsem si jist(a) ● spíše nesouhlasím ● rozhodně nesouhlasím

Položená otázka: Nyní bychom se Vás rádi zeptali na Váš názor na různá témata týkající se životního prostředí. U každého tvrzení, prosím, uveďte, do jaké míry s ním souhlasíte nebo nesouhlasíte.

Jsou vám blízké myšlenky ochrany přírody a životního prostředí? ^a

Ekologické problémy mají přímý dopad na váš každodenní život a zdraví. ^b

Lidé vážně zneužívají přírodní prostředí. ^c

Pokud vše bude pokračovat současným směrem, brzy se dočkáme velké ekologické katastrofy. ^d

Lidé jsou určeni k tomu, aby vládli přírodě. ^e

Do jaké míry vás zajímá téma přírody a životního prostředí v médiích? ^f

Jak důležité je pro vás společensko-politické téma životního prostředí a jeho ochrany? ^g

Obecné postoje k ochraně přírody a životního prostředí

Rozložení názorů v české společnosti

rozhodně ano

30 %

rozhodně souhlasí

33 %

spíše ano

47 %

souhlasí

44 %

tak ani tak

16 %

neví

2 %

spíše ne

5 %

rozhodně +
spíše nesouhlasí

21 %

rozhodně ne

2 %

rozhodně souhlasí

33 %

rozhodně souhlasí

24 %

spíše souhlasí

48 %

spíše souhlasí

44 %

neví

13 %

neví

23 %

spíše nesouhlasí

3 %

rozhodně nesouhlasí

2 %

spíše nesouhlasí

8 %

rozhodně nesouhlasí

2 %

rozhodně nesouhlasí

38 %

velice zajímá

30 %

spíše nesouhlasí

32 %

trochu zajímá

49 %

neví

18 %

spíše souhlasí

9 %

rozhodně souhlasí

3 %

vůbec nezajímá
+ moc nezajímá

21 %

prvořadé /
klíčové

22 %

velmi důležité
+ důležité

66 %

souhlasí

85 %

tak ani tak

5 %

nedůležité
a málo důležité

12 %

nesouhlasí

9 %

S jakým obecným politickým názorem nejvíce souhlasíte? ^h
EKOLOGICKÝ

ekologický první volba

8 %

ekologický druhá volba

13 %

Děti je důležité odmalička vychovávat k odpovědnému chování k životnímu prostředí. ⁱ

Charakteristika vztahu české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí

sympatizují s ochranou přírody a životního prostředí

jsou rádi v přírodě a přejí si více přírodních území

rezervovaně podporují roli Evropské unie v ochraně přírody a životního prostředí

nejvíce je znepokojují globální problémy, nejméně lokální

podporují finanční postihy a pokuty jako nástroj pro ochranu přírody a životního prostředí

jsou kritičtí ke gigantickým stavebním a těžebním záměrům, přednost dávají opatřením šetrným k přírodě a životnímu prostředí

vynikají v hospodaření s odpady, v mnoha jiných oblastech zaostávají za většinou EU

podporují radikální opatření vůči komerčnímu sektoru

upřednostňují zájmy ochrany přírody a životního prostředí před ekonomickými zájmy

za nejzávažnější environmentální problémy považují ty snadno představitelné

jsou skeptičtější než většina Evropanů, že by svým chováním mohli přispět k ochraně přírody a životního prostředí

mají rádi zvířata i živočišné výrobky

rádi ušetří a většinou neradi platí za ochranu přírody a životního prostředí

podporují zákazy jako nástroj pro ochranu přírody a životního prostředí

Pro zájemce o dotace z Operačního programu Životní prostředí je na Call centru SFŽP ČR zřízena bezplatná Zelená linka 800 260 500.

Profesionálně vyškolení pracovníci radí žadatelům při řešení možných nejasností ohledně zpracování a podávání žádostí. Na níže uvedené otázky odpovídala vedoucí oddělení Call centra SFŽP ČR Jana Tlustá a Elena Bočevová z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

ČISTOTA VODY

KVALITA OVZDUŠÍ

ZPRACOVÁNÍ ODPADU

OCHRANA PŘÍRODY

ENERGETICKÉ ÚSPORY

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.3

Naše škola má ve vlastnictví sportoviště – stadion – a na něm šatny, u kterých bychom chtěli vybudovat retenční nádrž na zachycování srážkové vody. Takto získanou vodu bychom potom využívali na kropení vlastních ploch pro sport a na závláčku okolní zeleně. Existuje nějaká možnost dotace na realizaci uvedených aktivit?

Operační program Životní prostředí v rámci specifického cíle 1.3 v aktivitě 1.3.2 (hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu) podporuje také budování podzemních akumulčních nádrží nebo nádrží napevno zabudovaných v suterénu odvodňovaných nemovitostí, kde bude zachytávána srážková voda ze střešních konstrukcí, případně ostatních přilehlých ploch, která bude dále využita výhradně jako užitková voda v budovách či jako voda na zavlažování. K akumulaci srážkové vody lze využít celý prostor takové nádrže. Součástí opatření na akumulaci a využívání srážkové vody mohou být také přestavby trubních vedení a technologického vybavení (čerpadel, AT stanic atd.) až po koncové zařízení k odběru. Podle specifických kritérií přijatelnosti v textu Pravidel pro žadatele a příjemce podpory (tzv. PrŽaP) je stanoveno, že hospodaření se srážkovou vodou musí být řešeno v území se stávající zástavbou a z převážné části se zástavbou nekomerčního (nepodnikatelského) charakteru (např. stávající zástavba rodinnými či bytovými budovami, budovami sloužícími veřejné potřebě, jako jsou školy, úřady, nemocnice apod.). Nelze ale podpořit hospodaření se srážkovými vodami pouze v komerčních areálech a odtok srážkových vod z komerčně využívaných budov a objektů (např. nákupní centra, výrobní a provozní areály sloužící k podnikání, skladové areály apod.). Žadatelem v zásadě mohou být různé veřejnoprávní subjekty včetně škol a školských zařízení, viz výčet v kapitole B.6.1.3.2, Oprávnění

Prioritní osa 3, specifický cíl 3.1

Potřebujeme poradit v následující věci. Obec chce vybudovat re-use centrum, kde by obyvatelé mohli odevzdávat odpad a věci sami, případně by centrum bylo zásobeno i systémem door-to-door. Svozový prostředek nebude předmětem žádosti. Do jaké výzvy můžeme podat žádost? Jaká hodnotící kritéria jsou v tomto případě relevantní?

Vámi plánovaný projektový záměr vybudování re-use centra a systém door-to-door spadá pod specifický cíl 3.1 – Prevence vzniku odpadů, konkrétně pod aktivitu 3.1.1 – Předcházení vzniku komunálních odpadů. Nyní není vhodná výzva k dispozici, avšak vyhlášení nové výzvy pro specifický cíl 3.1 očekáváme podle informací zveřejněných v textu střednědobého harmonogramu výzev do roku 2019 během druhého čtvrtletí příštího roku. Text výzvy společně s hodnotícími kritérii budou uveřejněny až v době vyhlášení výzvy. Na přesné podmínky a nabídku výzvy tak musíme zatím počkat. V současnosti se pro předběžnou orientaci

žadatelé (příjemci podpory). V současnosti je pro tento typ projektů k příjmu žádostí otevřena výzva č. 113, a to v termínu od 1. března 2018 do 7. ledna 2019.

Obecně musí všechny žádosti splnit související podmínky uvedené v dotčené výzvě a v textu PrŽaP. Tento dokument najdete na adrese www.opzp.cz v sekci Dokumenty – Obecně závazné dokumenty – Pravidla pro žadatele a příjemce podpory. Z textu doporučujeme zejména kapitolu B.6.1.3, Prioritní osa 1, specifický cíl 1.3: Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami. Aktuální výzva č. 113 a podklady k ní jsou k dispozici na webu programu v sekci Výzvy – 113. výzva – Dokumenty, konkrétně na adrese <http://www.opzp.cz/vyzvy/113-vyzva/dokumenty>.

můžete podívat na web na předchozí výzvu 103 v sekci Výzvy – 103. výzva – Dokumenty, přímá adresa <https://www.opzp.cz/vyzvy/103-vyzva/dokumenty>. Příjem žádostí ve výzvě č. 103 skončil k poslednímu červenci tohoto roku.

Střednědobý harmonogram do roku 2019 je uveřejněn na oficiálních stránkách Programu www.opzp.cz v sekci Dokumenty – Obecně závazné dokumenty – Harmonogramy a termíny (<https://www.opzp.cz/obecnepokyny/dokumenty#folder=3>).

Prioritní osa 3, spec. cíl 3.1 a 3.2

Chtěla bych se zeptat, zda by v rámci výzvy a připravované žádosti na sběrný dvůr mohl být způsobilým výdajem výkup plochy s domem, kde by byl následně tento sběrný dvůr zřízen. Dále mne zajímá, zda jsou u aktivity vybudování sběrného dvora stanoveny nějaké finanční limity na stavební práce spojené s vybudováním sběrného dvora.

Dotčenou problematiku objasňuje kapitola B.2.6, Pořízení nemovitostí, textu Pravidel pro žadatele a příjemce podpory (tzv. PrŽaP), z jejíhož textu vybírám: „Výdaje na nákup nemovitosti, tj. pozemku, pozemku včetně stavby, která je jeho součástí, příp. stavby, která není součástí pozemku, jsou způsobilým výdajem v případě, že jsou splněny kumulativně následující podmínky:

- pořizovací cena nemovitosti může být započtena maximálně do výše 10% celkových způsobilých přímých realizačních výdajů na projekt,
- nemovitost bude oceněna znaleckým posudkem (nesmí být starší než 6 měsíců před pořízením nemovitosti) vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů,
- způsobilým výdajem je pořizovací cena, maximálně však do výše ceny určené znaleckým posudkem,

d) musí být v souladu s cíli projektu.“

V případě SC 3.2 a výstavby nového sběrného dvora by pořízení pozemku a stavby bylo v souladu s cílem programu i projektu. Lze je tedy za výše stanovených podmínek podpořit.

Finanční limity jsou stanoveny v zásadě u všech typů dotací. Co se týká konkrétně SC 3.2 a výdajů na stavební práce, je třeba vycházet z dokumentu Hodnotící kritéria a zde primárně sledovat kritéria věnovaná měrným finančním nákladům vztaheným na navýšenou (příp. nově vzniklou) kapacitu sběru a třídění odpadů. Všechny žádosti musí opět splnit související podmínky uvedené v dotčené výzvě a v textu PrŽaP. Více viz dokument na webu www.opzp.cz v sekci Dokumenty – Obecně závazné dokumenty – Pravidla pro žadatele a příjemce podpory. Text aktuální výzvy č. 104 a další dokumentace k výzvě jsou k dispozici na webu programu v sekci Výzvy – 104. výzva – Dokumenty, přímý odkaz: <https://www.opzp.cz/vyzvy/104-vyzva/dokumenty>.

Prioritní osa 4

Lze do výzvy č. 115 předložit samostatnou žádost pouze na pořízení studie systému sídelní zeleně? Pokud musí žádost obsahovat i realizaci opatření na zeleň, je výše podpory na zpracování studie omezena do 10 procent?

Výzva č. 115 je zaměřena na realizaci sídelní zeleně vyplývající ze studie systému sídelní zeleně. Do této výzvy nelze podat samostatnou žádost na pořízení studie, součástí žádosti musí být i následná realizace prvků sídelní zeleně (viz text výzvy). Součástí přímých realizačních nákladů je kromě výdajů na výsadby dřevin, ošetřování stromů a dalších doplňkových opatření (pěšinky, trvalky, mobiliář atd.) i cena za samotné zpracování studie. Cena studie není omezena procenty nákladů celého projektu, musí však odpovídat ceně v místě a čase obvyklé. Studie systému sídelní zeleně zpracovaná dle osnovy a metodického rámce (viz dokumenty výzvy č. 115) musí být doložena v rámci žádosti. Díky existenci studie, která představuje strategický a koncepční dokument rozvoje ploch zeleně v sídle, mohou žadatelé získat podporu 85 procent celkových způsobilých výdajů, a to včetně studie.

Prosím o informaci, zda si mohu v OPŽP zažádat o finanční podporu na výsadbu remízu, který bude tvořen ovocnými dřevinami.

Výsadbu ovocných dřevin lze podpořit z prioritní osy 4, specifického cíle 4.3, aktivity 4.3.2, která je zaměřena na tvorbu krajinných prvků. Jak plyne z tohoto zaměření, musí se jednat o extenzivní sad, jehož hlavním cílem bude posílit funkčnost krajiny (např. zvýšení prostupnosti kraji-

ny, potravní nabídka pro živočichy). Důležitý je rovněž fakt, že sad, tedy předmět podpory, nesmí sloužit k účelům podnikání, a to po celou dobu realizace opatření a dále v době udržitelnosti, která je stanovena na 10 let. Tato podmínka je součástí závazných podmínek k rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Prioritní osa 5, specifický cíl 5.1

Měli bychom dotaz k projektu, který se nachází v malé obci (cca 300 obyvatel). Jedná se o budovu v majetku obce, která je celá pronajímána firmě. Tato firma má v budově umístěny své výrobní prostory. Je možné na takový objekt žádat o dotaci v rámci prioritní osy 5 – Úspory energie, specifický cíl 5.1?

Přestože je objekt využíván výhradně jako podnikatelský objekt / výroba, nemělo by to být v popsaném případě na zájmu obce, z pohledu programu se proto jedná o veřejnou budovu. S ohledem na to by bylo získání dotace při dodržení dalších podmínek programu a kritérií přijatelnosti SC 5.1 reálné. Obecně musí všechny předkládané projekty splňovat související podmínky programu a výzvy. Podrobně viz text Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 (tzv. PrŽaP, dokument ke stažení na webu <http://www.opzp.cz>, zde Dokumenty – Obecně závazné dokumenty).

Obecné informace – financování

Žadatel podal žádost v OPŽP. V současné době je projekt v režimu „vybrán k financování“, zároveň je ale žádost zařazena na seznam náhradních projektů (ve výzvě byl převis). Z provozních důvodů by firma chtěla projekt zrealizovat ještě do konce tohoto roku, přičemž podle předběžných odhadů by projekt mohl být uvolněn k další administraci, a tedy spolufinancování až v průběhu roku 2019. Je možné projekt zrealizovat při dodržení všech podmínek programu před získáním rozhodnutí o spolufinancování, tzn. v době, kdy bude ještě v režimu náhradních projektů, a až poté ho dodatečně vyúčtovat? Pokud jde o výši dotace, případná změna velikosti podniku by neměla mít dopad na výši dotace, zůstala by tedy na 85 procentech, je to tak?

Ano, obecně platí, že v rámci dotace lze výdaje financovat i zpětně. Časová způsobilost výdajů je nastavena tak, že způsobilým výdajem pro příspěvek z OPŽP je z časového pohledu výdaj, který vznikl a byl uhrazen příjemcem v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2023. Příjemce tedy nemůže získat podporu na projekt, u kterého uplynul termín ukončení realizace před předlo-

žením žádosti o podporu. Zde je již žádost podána. Pokud tedy žadatel/příjemce vše včas a řádně uhradí ze svých prostředků a následně (až to bude možné) předá Fondu k proplacení, mělo by být při dodržení všech podmínek programu (např. dodavatel na faktuře uvede při jejím vystavení číslo a název daného projektu) vše v pořádku. Pro OPŽP jsou běžně využívány metody ex-post plateb (plateb na základě uhrazených faktur) nebo kombinovaných ex-post plateb, tj. plateb na základě neuhrazených nebo částečně uhrazených faktur, na bankovní účty příjemců podpory. Podrobněji viz Pravidla pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 (tzv. PrŽaP), kapitola C.6, Procesy a pravidla finančního řízení.

K druhé části dotazu: Pokud žádost není řešena v rámci některého z režimů veřejné podpory, nemá na výši dotace vliv velikost podniku. Jestliže by ale bylo nutné aplikovat např. nařízení GBER, pak by se maximální možná výše dotace (procentní podíl s ohledem na celkové způsobilé výdaje) lišila právě podle velikosti podniku. Při režimu de minimis je platný obecný limit pro celkovou sumu dotace (200 tisíc eur). Více viz kapitola D.4 PrŽaP.

Všechny detaily ohledně administrace již schválené žádosti budete každopádně řešit přímo s projektovým či finančním manažerem, tedy s odborníky Fondu, kteří budou mít danou žádost v kompetenci a budou také mít k dispozici všechny podklady a informace k projektu, žadateli, dotaci atd.

Žádost a její administrace musí vždy splnit požadavky programu dle textu PrŽaP a výzvy. Podrobněji tedy viz text PrŽaP, dokument ke stažení na webu www.opzp.cz v sekci Dokumenty – Obecně závazné dokumenty – Pravidla pro žadatele a příjemce podpory.

Obecné informace – administrace žádosti v ISKP2014+

Prosím o informaci, jak postupovat dál, pokud se po zadání IČ dodavatelské firmy nezobrazí její adresa a po ručním zadání oficiální adresy mi systém hlásí, že „dodavatel musí mít oficiální adresu“. Nemohu se tak ve vyplňování dostat dále.

V popsané situaci doporučujeme zkontrolovat, zda máte v ISKP na záložce „Dodavatelé“ vybrán typ adresy daného dodavatele (nutno přesunout šipkou z levé tabulky do pravé). Toto by mohlo být příčinou řešení problému. ●

V případě dalších dotazů k OPŽP můžete využít e-mailovou adresu dotazy@sfzp.cz, což doporučujeme zejména u odbornějších (technických, právních) či obsáhlejších dotazů. Zájemci o informace mají také k dispozici Zelenou linku 800 260 500.

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

Priorita přináší stručný přehled aktuálních výzev. Jejich kompletní znění včetně všech podporovaných aktivit naleznete na stránkách programu www.opzp.cz.

<p>Soustava Natura 2000</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 7. 1. 2019</p> <p>Alokace: 250 000 000 Kč</p>	<p>31. výzva nabízí krajům peníze na dokončení implementace, plánování a zajištění péče o lokality soustavy Natura 2000. Mezi podporovaná opatření patří mimo jiné projekty zaměřené na péči o bezlesí, o lesní společenstva, péči o vodní útvary a mokřadní biotopy v územích národního významu, péči o dřeviny mimo les a další druhy péče. K dalším podporovaným aktivitám patří opatření k usměrňování návštěvníků: dřevěné/povalové chodníky, úprava povrchů cest, lávky, zábradlí, schody, žebříky apod. Podporu mohou získat i projekty budování či obnovy prvků pro interpretaci chráněných území: informační panely, naučné stezky, návštěvnická střediska.</p>	<p>Významně chráněná území</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 2. 1. 2019</p> <p>Alokace: 1 150 000 000 Kč</p>	<p>78. výzva Cílem výzvy je zajistit financování prioritních opatření v chráněných územích přispívajících k zachování či zlepšení stavu předmětů ochrany. Mezi oprávněné žadatele patří AOPK ČR, Správa jeskyní ČR a správy národních parků. Opatření lze realizovat pouze v případě zpracované plánovací dokumentace o daném území. Jedná se o aktivitu zaměřenou na omezený okruh žadatelů. Tomu odpovídají i podporované aktivity, jimiž je zajišťování péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a lokality soustavy Natura 2000. Dotaci lze čerpat i na sběr informací, tvorbu informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a lokality soustavy Natura 2000.</p>
<p>Přirozené funkce krajiny</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 7. 1. 2019</p> <p>Alokace: 500 000 000 Kč</p> <p>VÝZVA PRODLOUŽENA</p>	<p>51. výzva nabízí půl miliardy korun na revitalizaci vodních toků, realizaci tůní a mokřadů a zprůchodnění migračních bariér z plánů dílčích povodí. Dotaci lze získat například na odstranění opevnění dna a břehů nebo na odstranění příčných překážek, obnovu říčních ramen v nivě vodního toku, posílení ekologicko-stabilizačních funkcí rašelinišť a pramenišť. K podporovaným opatřením patří i budování přehrázek v umělé zbudovaných odvodňovacích kanálech, podpora přirozených korytovorných procesů a odstranění opevnění včetně odvozu a skládkovného a mnohá další opatření. Finančně podpořena budou opatření vyplývající z plánů dílčích povodí, která posilují přirozené funkce krajiny, zvyšují biodiverzitu a přispívají ke zlepšení ekologického stavu vodních útvarů.</p>	<p>Sledování vývoje kvality ovzduší</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 20. 12. 2018</p> <p>Alokace: 100 000 000 Kč</p>	<p>98. výzva podporuje tři typy aktivit. První je výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů v celorepublikovém či regionálním měřítku, kam patří zejména monitorovací sítě, laboratoře, zabezpečení sběru vzorků a přenosu dat, technika pro primární zpracování dat, jejich archivaci a prezentaci. Dále se jedná o aktivity vedoucí k pořízení a aktualizaci systémů určených pro hodnocení kvality ovzduší a posouzení dopadů opatření ke zlepšení kvality ovzduší. Jako třetí je podporována obnova a rozvoj systémů pro archivaci a zpracování údajů o znečišťování ovzduší (emisních dat) jak standardními znečišťujícími látkami, tak skleníkovými plyny.</p>
<p>Přirozené funkce krajiny</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 2. 1. 2020</p> <p>Alokace: 30 000 000 Kč</p>	<p>52. výzva podporuje projekty na posílení přirozených funkcí krajiny. Výzva je zaměřena na tvorbu plánů územních systémů ekologické stability (ÚSES), které jsou jedním z podkladů pro zpracování územně plánovací dokumentace obcí a podkladem pro realizaci skladebných prvků ÚSES, dále pro provádění pozemkových úprav, pro lesní hospodářské plány a vodohospodářské a jiné dokumenty ochrany a obnovy krajiny. Dotaci lze získat na zpracování plánu ÚSES (včetně aktualizace stávajícího plánu). Žádosti mohou podávat pouze obce s rozšířenou působností. Plán ÚSES musí být zpracován dle metodiky vymezování územního systému ekologické stability.</p>	<p>Snižování energetické náročnosti veřejných budov</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 31. 1. 2019</p> <p>Alokace: 3 000 000 000 Kč</p>	<p>100. výzva má za cíl snížení energetické náročnosti veřejných budov a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie. Žadatelé mohou žádat o peníze na celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov včetně projektů realizovaných metodou EPC. Patří sem například zateplení obvodového pláště budovy, výměna a renovace otvorových výplní, realizace opatření majících prokazatelně vliv na energetickou náročnost budovy nebo zlepšení kvality vnitřního prostředí a další opatření včetně výměny zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé užitkové vody s výkonem nižším než 5 MW využívajícího fosilní paliva nebo elektrickou energii. Podporovány jsou i instalace fotovoltaických systémů a solárně-termických kolektorů. Hlavní cílovou skupinou jsou vlastníci veřejných budov.</p>
<p>Budovy v pasivním energetickém standardu</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019</p> <p>Alokace: 500 000 000 Kč</p>	<p>61. výzva podporuje výstavbu nových veřejných budov v pasivním energetickém standardu. Výzva je průběžná (nesoutěžní) s jednokolovým modelem hodnocení žádostí. Žadatelé o dotace mohou nově získat až 30 procent ze způsobilých výdajů na stavbu veřejných budov v pasivním standardu. Mezi oprávněné žadatele v prioritní ose 5 byly zařazeny obchodní společnosti stoprocentně vlastněné veřejným subjektem. Mezi povinné indikátory patří v rámci výzvy odhadovaná roční snížení emisí skleníkových plynů. Oprávněnými žadateli o dotaci jsou kraje, obce a města, svazky obcí, organizační složky státu, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, veřejnoprávní instituce nebo vysoké školy a školská zařízení.</p>	<p>Sběr, třídění a úprava odpadů</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 28. 2. 2019</p> <p>Alokace: 800 000 000 Kč</p>	<p>104. výzva řeší podporu výstavby a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů, výstavbu a modernizaci zařízení na energetické využití odpadů a související infrastruktury a výstavbu a modernizaci zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady včetně zdravotnických odpadů (vyjma skládkování). Příkladem podporovaných projektů jsou výstavby a modernizace sběrných dvorů, systémy pro separaci komunálního odpadu, výstavba a modernizace třídících a dotřídovacích linek, stavba a modernizace bioplynových stanic a mnohé další.</p>
<p>Znečištění povrchových i podzemních vod</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 18. 9. 2018</p> <p>Alokace: 50 000 000 Kč</p>	<p>72. výzva se zaměřuje na odstraňování příčin nadměrného zatížení povrchových vod živinami (eutrofizace vod), a to zejména u vodárenských nádrží, nádrží koupacích vod a na přítocích do těchto nádrží. V rámci podporované aktivity bude možno podporovat projekty zaměřené zejména na opatření na stávajících čistírnách odpadních vod k dodatečnému odstraňování fosforu, na realizaci záchytných nádrží na jednotlivých kanalizacích, na sedimentační nádrže na přítocích do nádrží a na biologická nebo technická opatření realizovaná ve vodních nádržích. Oprávněnými příjemci jsou kraje, obce, svazky obcí, městské části hl. m. Prahy, organizační složky státu, státní podniky, příspěvkové organizace a obchodní společnosti vlastněné z více než 50 procent majetku obcemi a městy nebo jinými veřejnoprávními subjekty.</p>	<p>Zajištění péče o území národního významu</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 15. 11. 2018</p> <p>Alokace 150 000 000 Kč</p>	<p>106. výzva je zaměřena na podporu zajištění péče o NP, CHKO, NPR, NPP (včetně jejich ochranných pásem) a lokality soustavy Natura 2000 a dále přírodní rezervace a přírodní památky na pozemcích nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu. V rámci této výzvy bude možné podporovat například zpracování plánovací dokumentace pro chráněná území, péči o nelesní stanoviště (travní porosty, vřesoviště apod.), lesní společenstva, vodní prvky a mokřadní biotopy, likvidaci invazivních a nepůvodních druhů. Jejich detailní popis je uveden v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. Opatření zaměřená na péči o vyjmenovaná území jsou podporována pouze v případě, že se jedná o obnovní management, nikoliv management udržovací. Mezi oprávněné žadatele patří široká škála subjektů.</p>

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

Podpora biodiverzity Ukončení příjmu žádostí: 15. 11. 2018 Alokace: 80 000 000 Kč	107. výzva podporuje aktivity na posílení biodiverzity. Mezi podporovaná opatření patří například speciální péče o vzácné biotopy, speciální péče cílená na podporu vzácných druhů a jejich biotopů, obnovu a tvorbu cenných stanovišť, opatření na podporu vzácných druhů v urbanizovaném prostředí a mnohá další. Podporována je rovněž prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů. Výzva umožňuje také čerpat peníze na předcházení, minimalizaci a nápravu škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů na majetku. Oprávněnými žadateli jsou rozmanité subjekty od obcí přes neziskové organizace až po podnikající fyzické osoby.
Posílení přirozené funkce krajiny Ukončení příjmu žádostí: 15. 11. 2018 Alokace 400 000 000 Kč	108. výzva financuje širokou škálu projektů cílených na posílení přirozené funkce krajiny. Mezi ně patří aktivity vedoucí ke zprůchodnění migračních bariér pro živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury, dále projekty, které budou vytvářet a obnovovat krajinné prvky. Výzva pamatuje také na revitalizaci a podporu samovolné renaturace vodních toků a niv, obnovu a budování vodních prvků, jako jsou rybníky, tůňe a mokřady. Další podporovanou aktivitou je zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů a realizace přírodě blízkých opatření zaměřených na řešení eroze.
Sídelní zeleň Ukončení příjmu žádostí: 15. 11. 2018 Alokace 150 000 000 Kč	109. výzva se zaměřuje na zlepšení kvality prostředí v obcích a městech prostřednictvím projektů na zakládání a obnovu sídelní zeleně. Součástí projektů mohou být i vodní prvky přírodního charakteru (tůňky, jezírka), cestní síť s propustným nebo polopropustným povrchem a také mobiliář, jako jsou lavičky, koše a pítka. Realizace opatření musí vést ke zvýšení biodiverzity v daném místě. O peníze mohou žádat obce, kraje, příspěvkové organizace a mnohé další subjekty včetně fyzických osob podnikajících.
Posílit biodiverzitu Ukončení příjmu žádostí: 1. 7. 2019 Alokace: 40 000 000 Kč VÝZVA PRODLOUŽENA	110. výzva Cílem je zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb. Do typu podporovaných projektů a aktivit patří předcházení, minimalizace a náprava škod na majetku způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů s výjimkou opatření proti rybožravým predátorům podporovaným v rámci akvakultury prostřednictvím Operačního programu Rybářství. Podporuje realizaci opatření na zajištění prevence a zmírnění přímých škod způsobených níže vyjmenovanými chráněnými druhy na zemědělských kulturách a hospodářských zvířatech. Podporována budou pouze opatření, která jsou předmětem notifikace u Evropské komise, tedy realizace opatření na zajištění prevence škod způsobených zvláště chráněnými druhy, jako je vlk, rys, medvěd a ještáb. Oprávněnými příjemci podpory jsou fyzické osoby podnikající a podnikatelské subjekty působící v oblasti zemědělské prvovýroby.
Povodňová ochrana Ukončení příjmu žádostí: 7. 1. 2019 Alokace: 1 800 000 000 Kč	113. výzva cílí na tři základní aktivity. Jedná se o zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv, o zlepšení přirozených rozlivů a hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu obce a nakonec o obnovení, výstavbu a rekonstrukce, případně modernizace, vodních děl sloužících povodňové ochraně. Oprávněnými žadateli mohou být různé subjekty od obcí a krajů přes veřejné výzkumné instituce až po církve a náboženské společnosti.

Materiálové a energetické využití odpadů

 Ukončení příjmu žádostí:
 2. 12. 2019

Alokace: 500 000 000 Kč

114. výzva

si klade za cíl podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj druhotných surovin, podporovat přípravu k recyklaci odpadu a nakládání s odpady, které vede ke zvýšení ekonomické hodnoty odpadu. Podporovanými projekty jsou výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů (vyjma kovů, skla, skupiny odpadů 17 a 16 dle Katalogu odpadů). Mezi příjemci podpory se řadí široké spektrum subjektů.

Zlepšení kvality prostředí v sídlech

 Ukončení příjmu žádostí:
 2. 1. 2020

Alokace: 119 000 000 Kč

115. výzva

podporuje revitalizaci funkčních ploch a prvků sídelní zeleně. Smyslem dotační podpory je posílení biodiverzity a ekosystémových funkcí znehodnocených ekosystémů v sídlech. Žadatelé mohou čerpat peníze na pořízení či aktualizace studií systému sídelní zeleně s následnou realizací opatření, na zakládání/obnovu funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně (vč. vodních prvků a ploch). Typově sem patří parky, zahrady, sady, stromořadí a další prvky. Dotace se vztahují i na zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru. Žadatelé mohou být obce, kraje a mnohé další organizace různého typu.

INOVATIVNÍ FINANČNÍ NÁSTROJE (IFN) – kombinace půjčky z fondů EU a dotace od SFŽP ČR
Odstraňování průmyslového znečištění

 Ukončení příjmu žádostí:
 31. 12. 2018 nebo
 do vyčerpání alokace

 Alokace: 480 000 000 Kč
VÝZVA PRODLOUŽENA
Výzva č. 1/2017 IFN

Inovativní finanční nástroje (IFN) představují nový, účinnější způsob využívání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů. Jedná se o výhodné půjčky ze zdrojů EU určené na snižování environmentálních rizik, které mohou být kombinovány s dotací z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR. Nabídka podpory se vztahuje na projekty z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 v prioritní ose 3, specifický cíl 3.5 – Snižit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení. Zvýhodněnou půjčkou či kombinací půjčky a dotace mohou žadatelé pokrýt 100 procent celkových investičních nákladů. Nově se v rámci tohoto finančního nástroje podporuje rekonstrukce nebo nákup technologií pro monitoring průmyslového znečištění jednotlivých složek životního prostředí. I nadále lze podporu čerpat i na náhrady a rekonstrukce zařízení s cílem zvýšit bezpečnost provozu a nákup technologií vedoucích k omezení znečištění. Prodloužen byl také termín pro příjem žádostí. O podporu je možné nově požádat až do 31. prosince 2018.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

PŘEHLED VÝZEV OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ NA ROK 2018

IDENTIFIKACE OBLASTI PODPORY			ZACÍLENÍ VÝZVY		ZÁKLADNÍ PLÁNOVANÉ ÚDAJE O VÝZVĚ		
Prioritní osa	Specifický cíl	Číslo výzvy	Podporované aktivity	Cílové skupiny	Druh výzvy	Předpokládané datum zahájení příjmu žádostí	Předpokládané datum ukončení příjmu žádostí
1	1.1 – Snižit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod	72	aktivita 1.1.3	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	16. 10. 2017	18. 9. 2018
	1.3 – Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami	101	aktivita 1.3.4	veřejný sektor, organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích, Česká republika prostřednictvím organizačních složek státu a jimi zřízených příspěvkových organizací	kolová (soutěžní)	1. 10. 2018	20. 12. 2018
		113	aktivita 1.3.1, 1.3.2 a 1.3.3	veřejný sektor, organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích, Česká republika prostřednictvím organizačních složek státu a jimi zřízených příspěvkových organizací	průběžná (nesoutěžní)	1. 3. 2018	7. 1. 2019
	1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření	105	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladových analýz na státní a regionální úrovni pro 2. období plánování dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES, o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik a zpracování podkladů pro stanovení záplavových území a map povodňového ohrožení	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	1. 10. 2018	20. 12. 2018
102		aktivita 1.4.1 – zpracování podkladů pro vymezení území ohroženého zvláštní povodní a aktivita 1.4.3	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	1. 10. 2018	20. 12. 2018	
2	2.3 – Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů	98	aktivity a), b), c)	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	1. 3. 2018	20. 12. 2018
3	3.2 – Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	104	bez omezení, dle PD	kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	kolová (soutěžní)	3. 9. 2018	3. 12. 2018
		114	aktivita 3.2.2	kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	průběžná (nesoutěžní)	3. 9. 2018	2. 12. 2019
	3.4 – Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	99	aktivita 3.4.3	subjekty zajišťující odstraňování ekologických zátěží	kolová (soutěžní)	1. 11. 2018	31. 1. 2019
4	4.1 – Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	31	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000, vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	30. 5. 2016	7. 1. 2019
		78	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000	průběžná (nesoutěžní)	9. 1. 2017	2. 1. 2019
		106	dle PD vyjma opatření na zajištění územní ochrany a zpracování podkladů pro zajištění péče o území národního významu	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu, území soustavy NATURA 2000 a PR/PP na pozemcích a/nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu, vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	15. 6. 2018	15. 11. 2018
	4.2 – Posílit biodiverzitu	107	bez omezení, dle PD	vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny	průběžná (nesoutěžní)	15. 6. 2018	15. 11. 2018
		110	aktivita 4.2.4	vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 12. 2017	1. 7. 2019
	4.3 – Posílit přirozené funkce krajiny	51	aktivita 4.3.3 – revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů – opatření vyplývající z plánů dílčích povodí	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků	průběžná (nesoutěžní)	9. 1. 2017	7. 1. 2019
			aktivita 4.3.1 – zprůchodnění migračních bariér pro živočichy a opatření k omezení úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury – opatření vyplývající z plánů dílčích povodí				
		52	aktivita 4.3.2 – zpracování plánů ÚSES	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků	průběžná (nesoutěžní)	3. 4. 2017	2. 1. 2020
		108	dle PD vyjma opatření na zpracování plánů ÚSES		průběžná (nesoutěžní)	15. 6. 2018	15. 11. 2018
	4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	109	bez omezení, dle PD	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	15. 6. 2018	15. 11. 2018
115		studie systémů sídelní zeleně s navazující realizací	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 8. 2018	2. 1. 2020	
5	5.1 – Snižit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	100	bez omezení, dle PD	vlastníci veřejných budov	průběžná (nesoutěžní)	1. 3. 2018	31. 1. 2019
	5.2 – Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	61	bez omezení, dle PD	stavebníci	průběžná (nesoutěžní)	3. 4. 2017	31. 10. 2019

Výzva zadaná v rámci harmonogramu v předešlých letech, která pokračuje do roku 2018.

Toto je zkrácená podoba harmonogramu výzev pro OPŽP na rok 2018. Jeho úplná podoba s mnoha dalšími užitečnými informacemi je k dispozici na stránkách www.opzp.cz.

Foto: archiv SFŽP ČR

Úsobí: Posílení vodního zdroje

V rámci projektu došlo k vyhloubení průzkumného hydrogeologického vrtu a k ověření jeho vydatnosti a kvality vody. Výsledky průzkumu byly zpracovány v závěrečné zprávě. Cílem projektu bylo vyhledání posilujícího zdroje pitné vody.

Celkové způsobilé výdaje
420 400 Kč
Dotace ze SFŽP ČR
294 280 Kč

Podoblast podpory: 1.6.A – Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody
Název projektu: Úsobí – posílení vodního zdroje
Kraj: Vysočina
Okres: Havlíčkův Brod
Příjemce podpory: městyš Úsobí
Ukončení projektu: duben 2018

Foto: archiv SFŽP ČR

Jivno: Hydrogeologické vrt

Byly vyhloubeny dva průzkumné hydrogeologické vrt a byla ověřena jejich vydatnost a kvalita vody. Výsledky průzkumu byly zpracovány v závěrečné zprávě. Cílem průzkumu bylo vyhledání nových zdrojů pitné vody pro obec.

Celkové způsobilé výdaje
753 734 Kč
Dotace ze SFŽP ČR
602 987 Kč

Podoblast podpory: 1.6.A – Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody
Název projektu: Jivno – vrt J-2, Jivno – Vyhledky – vrt HV-2
Kraj: Jihočeský
Okres: České Budějovice
Příjemce podpory: obec Jivno
Ukončení projektu: duben 2018

Foto: archiv SFŽP ČR

Pěnčín: Likvidace nebezpečných odpadů

V Pěnčíně odstranili zeminu kontaminovanou ropnými látkami, sudy s organickými látkami, olejovité emulze a kaly v kontejnerech z nelegálního skladu. Sanačním zásahem bylo z lokality odstraněno 2002,3 tuny nebezpečného odpadu.

Celkové způsobilé výdaje
3 564 235 Kč
Dotace ze SFŽP ČR
2 851 388 Kč

Podoblast podpory: 3.3 – Odstranění a rekultivace nelegálních skladů odpadů a sanace havarijních stavů, které představují akutní riziko pro životní prostředí
Název projektu: Odstranění odpadů z nelegálního skladu Pěnčín – sanace ekologické zátěže
Kraj: Liberecký
Okres: Jablonec nad Nisou
Příjemce podpory: město Železný Brod
Ukončení projektu: prosinec 2017

Foto: archiv SFŽP ČR

Kouty: Oprava a vyčištění rybníku

V obci Kouty byla opravena a vyčištěna nádrž a byl zřízen nový odběrný objekt v podobě betonové šachty. Do nádrže jsou zachycovány srážky z 32 zpevněných ploch o výměře 100 m², které byly dříve odváděny dešťovou kanalizací. Nádrž slouží jako rezervoár užitkové vody pro potřeby obce.

Celkové způsobilé výdaje
1 260 896 Kč
Dotace ze SFŽP ČR
1 008 717 Kč

Podoblast podpory: 1.5 – Udržitelné a efektivní hospodaření s vodou v obcích
Název projektu: Rekonstrukce rybníku Louže
Kraj: Středočeský
Okres: Nymburk
Příjemce podpory: obec Kouty
Ukončení projektu: prosince 2017

Ejovice: Kanalizace a ČOV

V Ejovicích řeší dostavbu nové splaškové kanalizace v dosud neodkanalizovaných částech obce. V rámci první etapy došlo k podchycení volných výustí, výstavbě nové splaškové kanalizace v délce přes 2 kilometry a nové ČOV. V rámci druhé etapy se postaví zhruba 3,5 kilometru kanalizace.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.1 – Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod
Název projektu: Ejovice – kanalizace a ČOV, 2. etapa
Kraj: Plzeňský
Okres: Rokycany
Příjemce podpory: obec Ejovice
Předpokládané ukončení projektu: 31. 3. 2020

Celkové způsobilé výdaje
17 845 526 Kč
Příspěvek EU
11 376 523 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Brnířov: Protipovodňová opatření

Projekt se zaměřil na preventivní protipovodňová opatření spočívající v instalaci lokálního výstražného a varovného systému a následnou digitalizaci povodňového plánu obce Brnířov. Jeho cílem je napomoci správnému posouzení povodňového nebezpečí i ochraně zdraví a majetku občanů.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření
Název projektu: Protipovodňová opatření obce Brnířov
Kraj: Plzeňský
Okres: Domažlice
Příjemce podpory: obec Brnířov
Ukončení projektu: 28. 2. 2018

Celkové způsobilé výdaje
1 110 427 Kč
Příspěvek EU
777 298 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Kolín: Zateplení školní haly

Stavební úpravy, konkrétně zateplení včetně střechy a výměna oken a dveří, přinesou snížení energetické náročnosti provozu budovy sportovní haly a fitness, která je součástí komplexu navzájem propojených objektů sloužících ke vzdělávání a výchově mládeže.

Prioritní osa 5, specifický cíl 5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie
Název projektu: Snížení energetické náročnosti SO-ŠIS a SOU Kolín – objekt sportovní haly a fitness
Kraj: Středočeský
Okres: Kolín
Příjemce podpory: Střední odborná škola informatiky a spojů a Střední odborné učiliště
Předpokládané ukončení projektu: 31. 8. 2019

Celkové způsobilé výdaje
9 090 150 Kč
Příspěvek EU
3 636 060 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Doksy: Zateplení budovy pro volnočasové aktivity

Předmětem projektu jsou vybraná energetická úsporná opatření řešící jak nevyhovující tepelně-technický stav vybraných stavebních konstrukcí, tak nevyhovující stav vybraných technologických celků u budovy pro volnočasové aktivity.

Prioritní osa 5, specifický cíl 5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie
Název projektu: Energetické úspory objektů volnočasových aktivit v obci Doksy
Kraj: Středočeský
Okres: Česká Lípa
Příjemce podpory: obec Doksy
Předpokládané ukončení projektu: 31. 3. 2019

Celkové způsobilé výdaje
2 422 951 Kč
Příspěvek EU
969 180 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

PASIVNÍ DŮM

FOR ARCH

FOR PASIV

CENTRUM
PASIVNÍHO
DOMU

Po roce opět hledáme nejlepší
moderní domy Česka.

Nejen novostavby. Nejen pasivní. Nejen rodinné domy.

Vyhlašovatelem soutěžní přehlídky je společnost ABF, a. s., a Státní fond životního prostředí ČR, organizátorem je Centrum pasivního domu.

Vítěz poroty za rok 2017
(autor ARCHCON
atelier, s. r. o.)

Vítěz veřejnosti za rok 2017
(autoři SUNFLYER:
Ing. arch. Martin Augustin,
Ph.D., Ing. Kateřina Mertenová, Ph.D.,
Ing. arch. Petr Parýzek)

ZELENÁ NOVOSTAVBA

Vlastníte pasivní rodinný dům?
Možná právě ten Váš je nejlepší.
Vybírat budeme nejen z rodinných
domů, ale i z novostaveb ostatních
pasivních budov. Přihlásit můžete
školu, úřad, administrativní budo-
vu, bytový dům a další budovy.

FOR ARCH

FOR PASIV

Vítěz generálního partnera,
rekonstrukce za rok 2017
(autor H3T architekti)

ZELENÁ REKONSTRUKCE

Máte za sebou rekonstrukci rodin-
ného domu, díky které nyní bydlíte
úsporně?
Přihlásit můžete i zdařilé
rekonstrukce bytových domů
a veřejných budov – úřadů, škol,
nemocnic a dalších budov.

nová → zelená → úsporám

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Soutěž o nejlepší pasivní novostavbu a úspornou rekonstrukci

Registrace a pravidla soutěže:
www.pasivni-dum.cz

HARMONOGRAM

Registrace
20. 9. 2018 – 3. 12. 2018
Vyhodnocení odbornou porotou
10. 12. 2018 – 20. 12. 2018
Hlasování veřejnosti
17. 12. 2018 – 29. 1. 2019
Vyhlášení vítězů
na veletrhu FOR PASIV 2019

CENY PRO VÍTĚZE

V kategoriích ZELENÁ NOVOSTAVBA a ZELENÁ REKONSTRUKCE budou uděleny tyto ceny:
Cena odborné poroty, Cena veřejnosti, Cena generálního partnera (kritéria stanoví a vyhodno-
cení provede GP) a **Cena pro hlasující veřejnost.**

Vyhlášení soutěže 18. 9. 2018 na veletrhu For Arch, na stánku Státního fondu životního prostředí ČR (hala 1, stánek č. 1F12).

www.pasivni-dum.cz

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Priorita | měsíčník Státního fondu životního prostředí ČR | vydává Státní fond životního prostředí ČR, rezortní organizace Ministerstva životního prostředí |
ročník 11 | číslo vydání 9 | vyšlo v září 2018 | časopis je distribuován bezplatně | **adresa redakce:** Olbrachtova 2066/9, 140 00 Praha 4 | **kontakt na redakci:**
priorita@sfzp.cz | **objednávky:** www.sfpz.cz, www.opzp.cz | **redakce:** šéfredaktor: Jan Rödling; redaktorka: Barbora Scheinherrová; grafická úprava: Eva Štanglová |
foto na titulní straně: Vaclav Sojka, NP České Švýcarsko | **číslo registrace:** MK ČR E 18178 | Tento časopis je tištěn dle ekologických standardů. | Texty z časopisu Priorita
je možné přetiskovat za předpokladu uvedení autora a zdroje.